

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

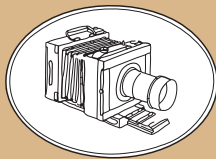
Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

OBJEKTIV

Nr. 143

December 2014

Henrik Cavling

Dansk Fotohistorisk Selskab

DE KALDER OS "KONGERNE AF STORFORMAT", MEN VI ER NU ALTSÅ OGSÅ PÆNT GODE TIL MELLEMMFORMAT OG KLEINBILD.

OG JA, VORES LOGO ER PETZVAL-OBJEKTIVET FRA 1840, OG JA, VI HAR TATOVERET DET PÅ VORES ARME. VI BRÆNDER FOR DET HER.

Kodak gik konkurs, men analog film oplever for tiden en revival. Polaroid pulveriserede økonomisk, men Impossible Project tog over. Ingen køber kompaktkameraer længere, men mobiltelefonerne knipser billeder som aldrig før. Video- og stilbilleder smelter hastigt sammen og gamle glas giver unikt look på nye kameras. Og på verdensplan har der aldrig været flere der har skudt vådpladekollodion med antikt grej end nu.

ONE OF MANY CAMERAS
· København ·

De traditionelle fotobutikker lukker på stribe, men vi har åbnet en utraditionel en af slagsen; en high-end fotobutik med nyt og brugt grej og indbygget atelier (inkl. Danmarks største funktionelle kamera!) på Gråbrødre Torv i indre København. Vi elsker analog storformat og al tysk kameramekanik der starter med L(eica, Linhof), men er også eksperter i digital mellemformat samt prof. digital 35 mm (Canon & Nikon).

**VI HAR EGEN REPERATØR DER KAN FIXE (NÆSTEN) ALT +
VI KØBER & SÆLGER KAMERAUDSTYR (OGSÅ SAMLINGER), SÅ KIG FORBI VORES BUTIK**

ONE OF MANY CAMERAS · GRÅBRØDRE TORV 4 · 1154 KØBENHAVN K · TLF 3514 7258
WWW.ONEOFMANYCAMERAS.COM · WWW.FACEBOOK.COM/ONEOFMANYCAMERAS
EMAIL: DANIEL@ONEOFMANYCAMERAS.COM

Indhold

5

Henrik Cavlings rejsefotografier

Lennart Weber

13

Praktica og atombomben

Hans Elfelt Bonnesen

21

Hvor blev fotoalbumet af?

Andreas Trier Mørch

25

Også vintertid er fototid

Klaus-Eckard Riess

32

Billedgruppen

Gerhard Ryding

34

Bog & udstillingsomtale

37

Medlemsorientering

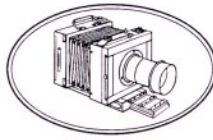
Svend Erik Jeppesen

42

Anvisningssalg

Forside

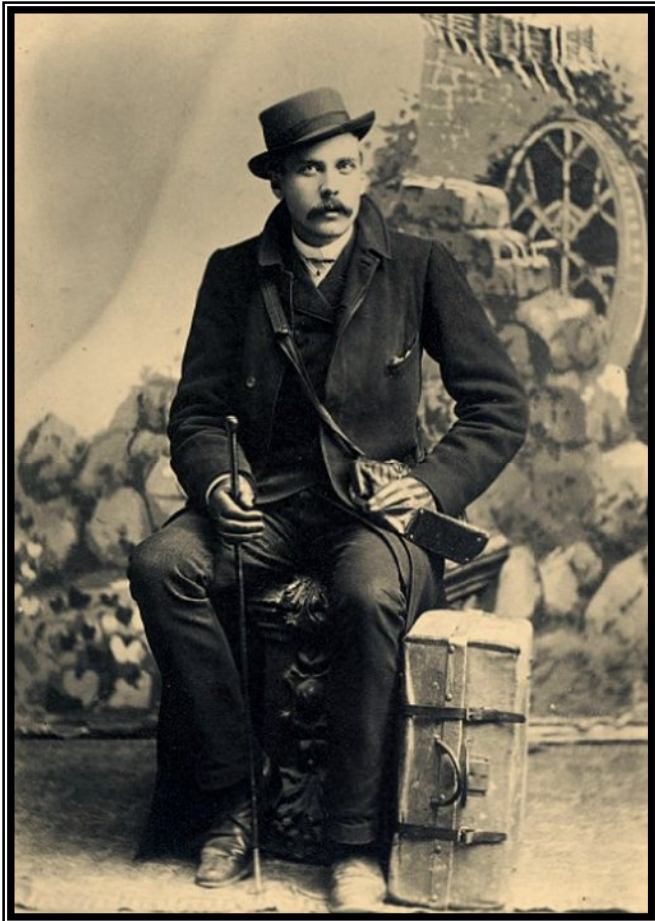
Henrik Cavling

Nettel kamera fra Cavlings tid

Henrik Cavlings rejsefotografier

Lennart Weber

litiken startede i 1905 med at bruge foto i den trykte avis, og det vakte berettiget opsigt. Men allerede i slutningen af 1800-tallet havde Henrik Cavling brugt foto i sine bøger. Hans store værk "Fra Amerika", der udkom i to bind i 1897, var spækket med gode og interessante fotos, der i høj grad bidrog til at disse bøger vakte berettiget opsigt.

Mange havde nok hørt om skyskrabere men de færreste havde nogen ide om hvordan disse højhuse så ud, og hvordan de blev bygget. Det kunne danskerne nu pludselig få indblik i ved at studere billederne i Henrik Cavlings bøger.

I 1901 kom så bogen "Østen" der var lige så rig på billeder. Disse bøger er stadig den dag i dag værdifulde kilder til forståelse af verden omkring 1900. Henrik Cavlings levende beskrivelser af livet på gaden i New York, Bangkok og talrige andre storbyer og alverdens lande giver et interessant billede af verden, som den så ud før den industrialiserede revolution, før verdenskrige og før flytrafikken og internettet gjorde distancer kortere.

Politikens chefredaktør 1895-1927, Henrik Cavling, var en personlighed, der på mange måder satte sit præg på dansk presse, og hans ånd og virke kan spores helt frem til i dag. Han blev med sit skarpe blik for detaljerne for godt 100 år siden trendsætter for journalister over hele landet, og hans ånd lever videre i moderne journalistik. Derfor er det også helt naturligt, at journalisternes fornemste pris, der hvert år uddeles for en særlig journalistisk indsats, netop er opkaldt efter Henrik Cavling.

Henrik Cavling var en af de første mediefolk, der forstod at udnytte fotografiet. Trods omkostninger med produktion af billeder i aviser og bøger, så gik Henrik Cavling meget tidligt i gang med at anvende foto i sin journalistiske virksomhed. Po-

Gennem Suez-kanalen mod Østen i 1901

Thailandsk kvinde

Der er dog en særlig grund til at beskæftige sig med Cavlings bøger og hans brug af billeder. En håndfuld gamle fotos dukkede nemlig op på et loppemarked for ca. 20 år siden, og bag fundet gemmer der sig en lille morsom historie, der nok kan give stof til eftertanke hos samlere af gamle fotos. Men først lidt om Cavlings baggrund.

Gade i Shanghai i 1901

Paulus Henrik Olsen

Henrik Cavling, der var født i Lyngby i 1858 under navnet Paulus Henrik Olsen, fik det journalistiske gennembrud i 1882, hvor han skrev en levende reportage fra eksplosionen 18. maj 1882 på Donse Krudtværk ved Hørsholm. Cavling, der tidligere havde arbejdet som skibsdreng, blev senere udlært maskinist og skolelærer, havde fattet interesse for at skrive.

Han blev inspireret af eksplosionen, og han op søgte stedet og foretog en grundig research af lokalområdet, årsagen til ulykken og virkningen. Derefter skrev han under navnet Henrik Olsen en meget levende og fortællende beretning om eksplosionen, som blev bragt i det københavnske dagblad, "Dags-Avisen", den 25. maj 1882.

På den tid var nyhedsstrømmen i aviserne mere fleksibel, der var ikke "breaking news" døgnet rundt i TV, så en reportage otte dage efter ulykken var stadig vildt spændende, og Henrik Cavlings beretning rørte læserne i sådan en grad, at Holger Drachmanns – datidens store skribent – der havde skrevet en stor artikel om ulykken i Morgenbladet, nærmest kom til at stå i skyggen af unge Cavling. Der var noget specielt ved Cavlings reportage, der fangede læserne.

Hans artikel oste af en ganske særlig evne til at skabe indlevelse, nærhed og drama. Artiklen startede med en meget nøgtern og rolig beskrivelse af naturen og området omkring Donse Krudtværk. Derefter bevægede artiklen sig ind på selve ulykken og eksplosionen. Og pludselig ændres Henrik Cavlings skrivestil dramatisk. Her skal blot gengives en enkelt sætning fra denne del af artiklen i datidens sprog:

Øjne søger hans Datters lig. Det er den ene Pige. Paa Spidsen af en gammel Bøg, hvis Grene er afrevne, hænger nogle Pjalter af en Kjole, han kender dem, det er hendes.

Politiken

Henrik Cavling fik 36 kr. i honorar for artiklen samt mange roser og tilbud om journalistisk arbejde. Men han afslog jobtilbud fra Dags-Avisen, og først senere besluttede han at skifte job til journalist. I starten som freelance journalist og korrespondent i Berlin og først fra 1886 som fastansat på Politiken. I 1889 skiftet han så sit efternavn ud med Cavling. Fra 1905 virkede han som chefredaktør på Politiken og dette job bestred han til 1927. Det var i årene efter 1905, at Politiken for alvor slog sig fast som en landsdækkende avis, og oplaget steg ganske betydeligt.

Cheopspyramiden

Henrik Cavling var en af datidens mest berejste journalister. I 1894 rejste han til de vestindiske øer som første danske journalist for at undersøge rygterne om et forestående salg af øerne. Og i 1897 rejste han til USA, som han besøgte flere gange siden. I 1897 dækkede han krigen mellem Grækenland og Tyrkiet. I 1901 var Henrik Cavling på en meget omfattende rejse til Østen med længerevarende ophold i Egypten, Ceylon, Burma, Singapore, Thailand, Kina og Japan.

Disse store rejser, der ikke var hver mands mulighed, beskrev Henrik Cavling i Politiken. Men han udgav også 3 store bøger "Fra Amerika I og II" (1897) og "Østen" (1901). De 3 bøger er fortsat værd at læse. Dels giver de et forbløffende bredt indblik i livet i fjerne lande på den tid, og så er hans sprog meget levende og fortællende. Bøgerne kan stadig findes på biblioteket og hos en række antikvarboghandlere.

Bøgerne var en øjenåbner for mange på den tid. Det var på den tid ikke almindelig tilgængelig viden, som Henrik Cavling, formidlede. Dertil kommer, at hans bøger var bemærkelsesværdigt illustreret med fotografier fra fjerne lande. Det var ikke normalt at bøger dengang indeholdt reportagefotos. I øvrigt var Politiken også i front på dette felt da avisen i 1905 for første gang bragte fotos og tegninger på forsiden af avisen.

Stutgården i Hillerød

Henrik Cavling købte Stutgården i Hillerød i 1923 og fra 1927 til hans død i august 1933 boede han her. Stutgården med den store smukke park kan føre sin historie tilbage til omkring 1560, hvor Frederik II besluttede at der skulle opdrættes heste på Hillerødsholm. Stutgården har i perioder været en del af den store gård med opdræt af Frederiksborghesten som en vigtig opgave.

Stutgården

Kinas transportmidler var alleredeengang mangfoldige og brogede

Havnen i Shanghai, en fremmed verden for en vestlig læser

En velhavende borger i Japan havde råd til at betale 4 tjenere for at bære sig rundt

En stor elefant måtte løftes ombord, 1901

Japansk bønder optaget under den store rejse i 1901

Cavlings evne til at formidle hverdagen for de danske læsere, her japansk hilsen

New York i 1897. Henrik Cavling beskrev på mesterlig vis, hvordan forholdene var for de titusindvis af danskere, nordmænd og svenskere, der emigrerede til Amerika. I modtagelsescentre som dette, kunne de trætte rejsende få et måltid mad og en grundig orientering om det barske liv, der ventede forude.

Efter årtiers hektisk redaktør-job på Politiken og mange store rejser jorden rundt, så havde Cavling brug for ro og fred. Og det søgte han i Hillerød ligesom så mange andre af datidens kulturpersonligheder, som var tiltrukket af Gribskov, det gamle kongeslot ved Slotssøen i Hillerød og naturen omkring Indelukket og Slotsparken ved Frederiksborg Slot.

Cavling fandt hvad han søgte på netop Stutgården. Hans enke, Kirstine Cavling, boede på Stutgården indtil hun i 1959 af helbredsmæssige årsager måtte opgive at passe det store hus og den store park. Helt i Henrik Cavlings ånd havde hun i 26 år bevaret stuerne som dengang hendes mand levede og brugte stedet som arbejdssted og mødested med store danske kulturpersonligheder og forfattere som Jeppe Aakjær, Johannes V. Jensen og Henri Nathansen. Men også mange journalistkollegaer fra Politiken var gæster i hjemmet på Stutgården. Og mange besøgte Kirstine Cavling på Stutgården efter Henrik Cavlings død.

Kirstine Cavling valgte i 1959 at sælge stedet til en rimelig billig pris til Københavns Journalistforbunds Rundskuedag, og mens Kirstine Cavling flyttede til et mindre hus i nærheden, så blev Stutgården omdannet til behandlingshjem for drenge med svære sociale problemer, og stedet drives fortsat som en vigtig social institution.

Henrik Cavling havde i 1904 taget initiativ til etableringen af Københavns Journalistforbund, og i 1910 var han med til at starte Rundskuedagen,

som journalistforbundet drev indtil 1963 med det formål at indsamle midler til socialt arbejde. Cavling var som chefredaktør på Politiken igangsætter af mange interessante ting, bl.a. kolonihavebevægelsen. Politiken åbnede i 1909 havekolonien Valhøj i Rødovre, der skulle sikre børn fra København adgang til frisk luft og naturoplevelser.

De gamle fotos

Men der er en særlig grund til at fæstne sig ved Cavlings reportagefotos fra hans mange rejser. Da han i 1927 forlod chefredaktørkontoret på Politiken pakkede han naturligvis sit kontor sammen og tog materialet med til Hillerød. Herunder stakkevis af de fotos, som han havde brugt i bøgerne. Da hans enke i 1959 solgte Stutgården og flyttede til en mindre bolig fulgte nogle af disse gamle fotos med. Da Kirstine Cavling døde i 1962 arvede en nabo en del indbo. Herunder en stak af Cavlings gamle fotos. Og da naboen døde i starten af 90-erne endte Cavlings gamle fotografier på et loppemarked.

En stor del af disse gamle fotografier er gået til under den lange rejse fra Politikens redaktion til Stutgården og videre via naboen til loppemarked. Men en del er bevaret, og de er af bemærkelsesværdig høj kvalitet. Når man tænker på det fotoudstyr, som var til rådighed for 110-115 år siden så er det imponerende at gense kvaliteten i de gamle foto, hvoraf nogle få gengives i denne artikel med viderebringelse af nogle af de detaljer, der kan læses i Cavlings bøger fra 1897 og 1901.

•

Kildemateriale:

Henrik Cavling "Det danske Vestindien", 1894

Henrik Cavling "Fra Amerika I og II", 1897

Henrik Cavling "Østen", 1901

Henrik Cavling "Efter redaktionens slutning", 1928

Henrik Cavling "Journalistliv", 1930

Henry Hansen "Politikens Havekoloni Valhøj", 1989

Sven Ove Gade "Journalisten – en biografi om Henrik Cavling", 2009

Praktica og atombomben

Hans Elfelt Bonnesen

Gennem tiderne – nu i 69 år – har man undret sig og begrædt, at Dresden med alle sine kulturskatte så nådesløst blev ødelagt kun tre måneder før 2. verdenskrig var forbi. De fleste siger, at det var ganske unødvendigt, men ingen rådede over en krystalkugle, hvor alle krigens aspekter var klart aftegnede. Tværtimod. Havde tyskerne et Wunderwaffe? Havde de alligevel et atomvåben? Mange ejendommelige udsagn fra den tid eksisterer. Den fandenivoldske general Patton skrev den 2. januar 1945 i sin dagbog, da gennembruddet i Ardennerne var standset: ”Vi kan stadig nå at tabe denne krig”. Hvad tænkte han på?

Zeiss Ikons nye bygning i Ica-Werk på Schandauer Straße, 1937. Bemærk at trappetårnet er udført som beskyttelsesrum.

Når der tales om Dresden, kan bølgerne let gå højt. Betød Dresden egentlig noget for den tyske krigsførelse, var det et industrielt kraftcenter?

Var der her et Ruhr-område med stålfremstilling og sværindustri? Nej!

Var det her, man fremstillede tanks og kanoner? Nej!

Ja, men hvad så? Var det udelukkende et kulturcenter, et minde om den rige tid i de forrige århundreder?

Nej - desværre for Dresden - nej.

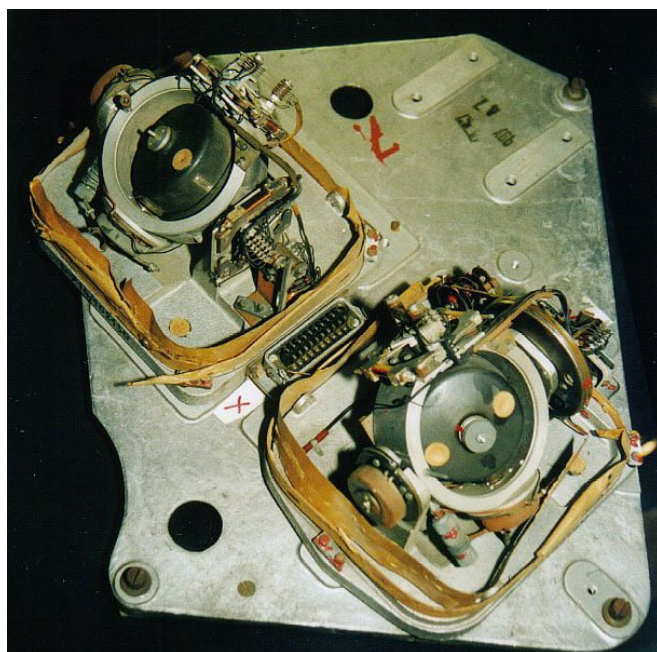
Dresden var først og fremmest et jernbaneknudepunkt. Ikke blot øst-vest, men også nord-syd. I selve knudepunktet var 128.000 mand dagligt – i en 60-timers arbejdsuge – beskæftigede med at vedligeholde vogne, lokomotiver og bygge nye skinnelegemer. I de allersidste dage før jernbanelinjen blev bombet passerede der 23 militærtog med ca. en division, dvs. 23.000 mand på vej til

Bombesigte fremstillet hos Zeiss Ikon

Zeiss Ikon Goehle-Werk i Dresden-Pieschen, bygget 1938/1940. Her blev aldrig fremstillet kameraer, men derimod tændsatser til granater, torpedoer m.v. i lange baner. Her arbejdede også de jøder, som Victor Klemperer omtaler i sine berømte dagbøger.

Gyro til V2-raketten, fremstillet hos Zeiss Ikon

fronten gennem Dresden-Neustadt. Samme antal tog kørte den modsatte vej, lastet med flygtninge og sårede.

Men Dresden var også andet, og Dresden lå så langt borte i Tysklands sydøstlige hjørne, at byen langt hen i krigen var uden for bombeflyenes rækkevidde. Det samme var de mange Hydrierwerke, der lå i en ring om byen, fabrikker hvor man fremstillede brændstoff til fly og tanks. Hvad der foregik i Dresden kan man læse i den tyske håndbog udgivet af den tyske højkommandos våbenkontor. Hele 127 fabrikker indenfor den finmekaniske sektor var placeret her. Blandt dem var kamerafabrikkerne, som ifølge bl.a. fotohistorikeren Herbert Blumtritt under krigen også var blevet beordret til at producere militærudstyr:

Zeiss Ikon: Tændsatser til torpedoer m.m., sigteudstyr til fly, tanks og artilleri, gyroer til V2

Ihagee: Dele til fjernkompasser

KW: Filtre til flyvemaskinmotorer

Filmosto: Dele til jægerfly

Korelle: Måleudstyr til flyvemaskiner (dele til)

Balda: Måleudstyr til flyvemaskiner

Beier: Dele til flyvemaskiner og u-både

Welta: Forskelligt militærudstyr

Ja, for at det ikke skulle være løgn, lå Rhenania Öl nede ved Elben tæt ved bygrænsen. Her fremstillede man frysesikker smøreolie til kampflyenes ror og hydraulik, samt gearolie til Hitlers

tanks – Rhenania var en af de få fabrikker, der kunne fremstille disse specialprodukter.

Mendes radiofabrik havde i 1944 tæt ved 4.000 medarbejdere, som var travlt beskæftiget med at fremstille brandrør til det tyske antiluftskyts. Fabrikken blev overtaget og demonteret af russerne, men ejerne så deres snit til at flytte til Vesttyskland, hvor fabrikken genopstod under navnet ”Nordmende”.

Til at bemane de nævnte fabrikker var ekstra 12.500 arbejdere indkaldt fra besatte lande. Det mærkelige ved alle disse fabrikker var, at de næsten uden undtagelse var placeret inde i byen, nogle endda i beboelseskvarterer. En af grundene var, at de alle var, hvad vi vil betegne som let-

KW-fabrikken i Dresden-Niedersedlitz, som den så ud i 1939

Den tidligere KW-fabrik, som den ser ud i dag. Til venstre den oprindelige bygning (en tidligere bolsjefabrik), til højre de moderne tilbygninger fra 1950'erne.

industri eller finmekaniske værksteder. Her var ingen rygende skorstene, kun drejende linseslibemaskiner og langsomt rygende loddekolber i de mange monteringsværksteder. Næsten overalt stille ro. Men byens befolkning puklede.

Her lignede Dresden sin russiske broderby Lenin-grad, byen hvor man fremstillede ure, små elmotorer, radorør og komponenter til den elektriske industri, instrumenter til fly, osv. osv., alt hvad en krigsførende magt også har brug for.

Og så omfatter den tyske højkommandos liste for øvrigt overhovedet ikke den kamerafabrik, som er omtalt nedenfor, Charles A. Nobles mekaniske værksteder.

Da 1. Verdenskrig var forbi, emigrerede to foretagsomme brødre, Heinz og Karl Spanknöbel først til Schweiz og derfra i 1922 til USA. Heinz, der var politisk interesseret, var kendt som et tidligt medlem af det nazistiske parti, og blev tilmed udnævnt som "Landsleder for NSDAP i USA". Senere vendte han tilbage til Tyskland, hvor han etablerede sig med en fabrik. Karl Spanknöbel blev derimod i USA, hvor han blev amerikansk

statsborger samtidig med, at han antog navnet Charles Adolf Noble.

Som tidligere adventist-prædikant og ejer af en butik, hvor han solgte naturprodukter, grundlagde han og drev gennem flere år en fotoanstalt, der var beliggende i Detroit. Denne fotoanstalt skulle senere udvikle sig til en af USA's største. Hans søn fastholdt senere, at de skadelige dampe i mørkekammeret havde ødelagt faderens helbred.

I 1937 var Charles Noble derfor begyndt at se sig om efter andre forretningsgrene – og måske et andet land. I 1938 overtog han en lille, men meget veldrevet kamerafabrik i Dresden. Fabrikken, der havde omkring hundrede ansatte, tilhørte Benno Thorsch. Denne hr. Thorsch, der var schweizer, var samtidig halvt jødisk, og følte sig derfor ikke videre veltilpas i et land, hvor han måske ville lide overlast.

Enden på det blev, at handelen med Charles Noble alias Karl Spanknöbel og Hr. Thorsch i virkeligheden var et bytte – Thorsch fik Nobles forretning i USA og Noble fik en ganske god lille fabrik i det land, han ikke havde set i næsten 20 år.

Für den Farbfilm Für Schwarz-Weiß PRAKTIFLEX
28 x 36 mm
Die einbügige Spiegelreflexkamera für perforierten Kinofilm

Acht Punkte:

- Optisch unzerstörtes, Tele- und Weitwinkelobjektiv
- Verschlussbremse, Filmtransport u. Zählwerk gekoppelt
- Gehäuse mit Schließapparat
- Großer Monochrombildschirm bei 100 mm, doppelte Vergrößerung
- Rolle-Schließmechanik (1/8 und 1/16 Sekunde)
- Sprungschutter mit abgehebenem Rückensucher
- Objektive mit präziser Schwenkführung und Tiefenschärfe
- Stütze Springgelenke, alle Metallteile sind Chromplattiert

Die Spiegelreflexeinrichtung zeigt das Bild in Schärfe, Helligkeit, Perspektive, Aussehen und genaugenommen mit all seinen Facetten schon vor der Aufnahme. Vom Wunde also, daß die Besitzer von Spiegelreflexkameras bei Weitwinkeln immer zu gut übersehen! Die einbügige Spiegelreflexkamera überwindet es, auch beim Arbeiten mit Tele- oder Weitwinkelobjektiven, Verzerren, Falschschärfen, Mikro-Auslösen oder anderen Zusetzungen die Spiegelreflexeinrichtung voll auszunutzen. Damit ist die PRAKTIFLEX unentbehrlich für ständige Überwachung der dunklen Gebiete des Photogramms. Die innerste Anordnung einer Spiegelreflexkamera ist die gute Schärfeleistung in Verbindung mit all den anderen Vorteilen machen die PRAKTIFLEX zu einem idealen Gerät für schwarz-weiße und für farbige Aufnahmen. Der niedrige Preis macht die Kamera auch für diejenigen erschwinglich, die solche kleine die Unschuld der Spiegelreflex-Kameras nur als Wunschtraum war!

PRAKTIFLEX-Preise		ZUBEHÖR	
Nr.	Preis	Nr.	Preis
700	Maßlinien-Markier-Apparat 2,5/3 95.00	720	Bereitschaftsapparat mit Kompaß 12.00
701	Maßlinien-Markier-Apparat 2,5/3 115.00	724	Drehapparat mit T-Zeit-Einstellung 1.00
702	Maßlinien-Markier-Apparat 2,5/3 120.00	725	Exposimeter 2.40
703	Exposimeter 3,5/5 135.00	730	1 mm. Filter, 10 mm. Filter 4.00
704	Schneider-Kontar 3,5/5 150.00	731	1 mm. Filter, 10 mm. Filter 6.00
705	Zeiss-Ikon 3,5/5 175.00	735	Vorrichtung für Nebenaufnahmen 4.50
706	Schneider-Kontar 2,8/5 175.00	736	Vorrichtung für Nebenaufnahmen 4.50
707	Zeiss-Ikon 2,8/5 175.00		
708	Zeiss-Ikon 2,8/5 175.00		
709	Schneider-Kontar 2,0/3 225.00		
710	Zeiss-Ikon 2,0/3 225.00		

Weitwinkel- und Tele-Objektive sowie weiterer Zubehör siehe Hauptliste!

Es kaufen durch:

KAMERA-WERKSTÄTTEN

Avisannonce for Praktiflex i anledning af forårsmessen i Leipzig 1939

Allerede her indsniger der sig visse besynderligheder: I 1943 blev Noble anklaget for at have tilranet sig fabrikken med en større fortjeneste under de såkaldte "af-jødificeringer", der fandt sted i Det Tredje Rige. Samtidig blev familien Noble anklaget for at have antaget amerikansk nationalitet. Disse anklager kom fra en Max Seydewitz, der havde flere grunde til at tilsværte Nobles navn.

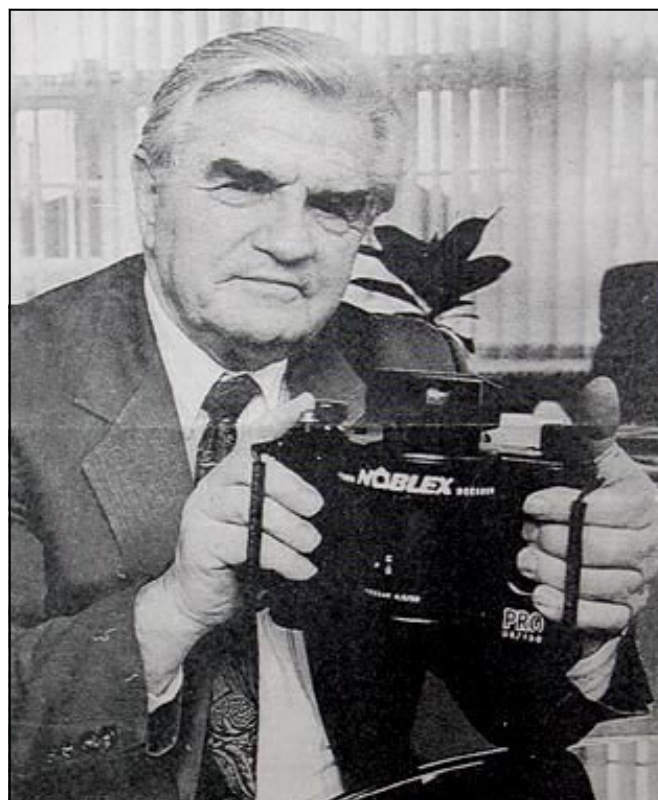

Det første Praktica 1949, konstrueret af Siegfried Böhm

Praktiflex (1946), konstrueret 1938 af Alois Hoheisel

Her er det på sin plads at nævne, at Max Seydewitz senere blev landets Sachsens første kommunistiske chef og optrådte som "apparatjik" for DDR-regimet i denne del af Tyskland. Der var, ifølge sønnen John Noble, ingen fordækt mærkværdighed ved den forretningsaftale, som blev indgået mellem Charles Noble og hr. Thorsch. Under alle omstændigheder udviklede kamerafabrikken, der nu fik navnet "Kamera-Werkstätten Charles A. Noble", sig forbløffende godt under hans ledelse.

John H. Noble (1923 – 2007) med Noblex-kameraet i 1992.

Charles A. Noble med sønnen John H. Noble

Charles A. Noble havde forretningssans og satse-
de på småbilled-spejlreflekskameraet Praktiflex,
der var blevet udviklet af Alois Hoheisel. Efter
krigen blev dette kamera videreudviklet af Sieg-
fried Böhm og blev solgt under det nye navn
Praktica (1949).

Familien Noble slog sig ned i en kæmpevilla med
navnet San Remo, et hus der i virkeligheden var
blevet bygget i 1890'erne for kronprinsesse Loui-
se af Sachsen. Villaen ligger på en kæmpegrund
på Bergbahnstraße, højt hævet over resten af byen
i området Weißer Hirsch, kendt for sine
helbredsbad. Fra haven til denne paladsagtige
bygning havde man et enestående udsyn over
Elbdalen, især hvis man kravlede op i villaens
pseudo-renæssance tårn.

Selv efter at USA gik ind i krigen på allieret side,
fik Noble fabrikken lov til at fortsætte sin produ-
ktion under ledelse af Charles og John Noble, selv
om man meget hurtigt havde ophørt med at frem-
stille og markedsføre kameraer til amatørmark-
edet. Som alle Dresdens andre fabrikker for
finmekanik, var man omstillet til krigsproduktion.
Noble-fabrikken var under hele krigen travlt
beskæftiget med at fremstille filtre til flymotorer
og dele til sigtemidler. Herbert Blumtritt, en his-
toriker med speciale i Dresdens kameraindustri,
har udtrykt sin mistanke:

"...at man under 2. Verdenskrig i et Dresden-
firma, der tilhørte en amerikansk statsborger, ikke
sørgede for, at det kom under tysk kontrol --- at

dets ejer ikke blev interneret --- at det tilmed
fortsatte med at producere for den tyske våbe-
nindustri, forbliver en ejendommelighed, der
overstiger al logik, ... eller er der helt andre grun-
de bagved dette".

Noble var selvfølgelig tyskfødt, men beholdt
mærkelig nok sit amerikanske borgerskab, og
hans bror Heinz var omtalt som en tidligere
prominent amerikansk nazist. Han syntes imidler-
tid at lede sin fabrik til den tyske regerings fulde
tilfredshed.

Imidlertid har Max Seydewitz disket op med en
historie, der kombinerer politisk sammensværg-
else med et romantisk forræderi. Ifølge Max Sey-
dewitz optrådte Noble som bindeleddet mellem
det nazistiske regime og amerikanerne, ved at
opretholde en kommunikationskanal, hvor man
på den ene side gav amerikanerne visse
oplysninger, samtidig med at døren stod åben for
den tyske ledelse vedrørende håbet om en sepa-
ratfred, eller i det mindste at opnå en favorabel
situation fra de allierede.

*Max Seydewitz, Sachsens kommunistiske mini-
sterpræsident, der udsprede de horrible løgne
om familien Noble*

Seydewitz fortsætter:

”Nobles opgaver var blandt andet at skabe intriger og spionere i Sovjetunionen. I bytte for den information om Sovjetunionen han modtog fra repræsentanter for sine chefer i Wall Street og videregav til den tyske ledelse, modtog han fortrolige oplysninger om Tyskland, oplysninger han pr. radio fra sin villa San Remo videregav til sine amerikanske chefer”.

Mørket sænker sig yderligere i sagen:

Ifølge Seydewitz kom al information, som Sir Arthur Harris og chefen for den amerikanske 8. luftflåde, general ”Tooey” Spaatz havde, fra Noble. Fra Noble vidste de allierede, at Dresden var fyldt til randen med flygtninge og sårede, og yderligere: De vidste præcis, hvor de tæt beboede områder i den indre by lå, de vidste, hvor Zwinger og Frauenkirche lå, de kendte positionen på de kulturelle monumenter og kirker. De vidste, at byen i februar 1945 faktisk var uden luftskyts og jagerbeskyttelse. De vidste med fuld sikkerhed, hvor de militære mål lå – og ingen bomber blev kastet der den 13. og 14. februar. Piloterne havde fået forbud mod at kaste bomber i området Weißer Hirsch, fordi den engelsk-amerikanske overkommando ikke ville gøre livet farligt for den uvurderlige spion, som de havde boende der. Derfor var Weißer Hirsch et af de områder, der blev beskyttet ved luftangrebene den 13. og 14. februar. Seydewitz lægger ekstra vægt på at fortælle, at både Charles og John Noble havde beordret ”den totale ødelæggelse af Dresden”.

Martin Mutschmann, Dresdens nazistiske Gauleiter, havde fået et forvarsel – selv om det kun var givet med et døgn og ikke de tre dage, som han var blevet lovet. Også Goebbels vidste det, påstår Seydewitz, idet han henviser til renskrivninger af telefonsamtaler, ”som stadig eksisterede ved krigens slutning”, men som på mystisk vis allerede var forsvundet i 1955.

Det stalinistiske rygtesmæderi efter krigen havde en dyb indflydelse på Dresdens befolkning, isoleret som den var og ude af stand til at få andre oplysninger, eller efterprøve de ”facts”, som deres kommunistiske herrer bragte på banen. Bortset fra historien om, at Mutschmann var blevet advaret, cirkulerede der også et rygte om, at de allieredes bomberstrøm blev ledt mod Dresden af lys, som var etableret i tårnet på San Remo villaen. Myter som disse er lige så almindelige som de myter der siger, at folk bandt lanterner fast på æslers haler, for at de om natten kunne lokke skibe op på ky-

sten, -- eller hvordan tidligere kriges forræddere anbragte lys i vinduerne på en belejret by, for på den måde at vise angriberne, at man let kunne angribe byen der. Ideen om, at RAF og USAAF kun kunne finde byen Dresden ved hjælp af et lys i et vindue, eller at de ikke anede, hvor de tæt beboede områder lå, afslører en nærmest bizar naivitet.

Information som den omtalte ville kunne læses i enhver turistinformation fra førkrigsdagene. Seydewitz’ røverhistorie nåede til sidst et virkeligt vanvittigt klimaks. Her beretter han, hvordan Noble med fryd fra sin paladsagtige villa kan se bomberne falde over Dresden, på samme måde som ”den Onde” i en James Bond film soler sig i sit ødelæggelsesarbejde, medens en hvid persisk kat spinder i hans skød: ”Vi kan være sikre på, at mister Noble den famøse fastelavnstirsdag aften ventede på at ”juletræerne” skulle dukke op og vise, hvor bomberne skulle falde. Vi kan være sikre på, at mister Noble stod på sin veranda og glædede sig over det grusomme skuespil, hvor flammerne sprang fra hus til hus og hvor uerstatelige monumenter”.

Hvad der virkelig skete for Noble-familien, var ganske anderledes. På mange måder havde familien mødt modstand under krigen, og nu – da krigen var forbi – tabte de fuldstændig ejerskabet til deres fabrik. Allerede den 19. maj 1945 bestilte russerne 25.000 stk. Praktiflex og Pilot Super kameraer til levering fra fabrikken. Charles og John Noble tog derfor under store besværligheder til Carl Zeiss i Jena, som på det tidspunkt var besat af amerikanerne, for at forhandle om levering af objektiver. Ved tilbagekomsten den 5. juli blev de uden angivelse af grund arresteret af det hemmelige sovjetiske politi. Charles og John Noble tilbragte mere end et år i Münchner Platz fænglet og blev derefter overført til Buchenwald koncentrationslejren, som russerne havde sat i stand til deres egne fjender. Endelig blev de, efter at være tilbageholdt her i fem år, anklaget separat og dømt som amerikanske spioner.

Sønnen John Noble blev idømt en straf på 15 års fængsel i en Gulag fangelejr i Sovjet. Charles A. Noble blev løsladt fra DDR-fængsel i 1952. Han tilbragte de følgende år i USA, hvor han arbejdede for sønnens benådning. John Noble blev løsladt i 1955 efter at præsident Eisenhower personligt lagde et ord ind for ham.

Seydewitz’ historie var en propaganda-bredside uden materielt bevis, udelukkende beregnet på at retfærdiggøre indespærringen af to mænd og sam-

tidig oppiske en antivistlig stemning i DDR. Mærkelig nok er historien blevet klart afvist i bogen "Inferno Dresden" (1956) af Walter Weidauer, den tidligere kommunistiske overborgmester i Dresden. De eksotiske spionroman-beretninger om hvordan Noble mødtes med nazistiske ledere og hvordan fabrikanten via sin radio stod i direkte kontakt med Wall Street, forekommer mærkelig nok ikke her, selv om Nobles arrestation af russerne bliver retfærdiggjort på grund af nazisternes krigsforbrydelser.

Hele Noble forrædderiet dukker imidlertid op igen i Seydewitz' 1982-udgave af af den tidligere bog. Nu er den godkendt af det sovjetiske styre, dog har man – øjensynligt af mangel på beviser, udeladet beretningen om, at amerikanske fly med maskingeværer beskød kolonner af flygtninge i Dresden.

Mange Dresden-beboere tror dog stadig på historien om forrædderen i Villa San Remo. I en bog udgivet fornylig med personlige oplevelser fra angrebet fortæller en mand, der som dreng overlevede angrebet, at hans familie havde søgt tilflugt hos slægtninge i Weißer Hirsch, fordi den amerikanske spion, der levede der, ikke ville blive bombet. "Jeg påstår bare – at sådan var det", slutter hans beretning.

Den hjerteløse spion Charles Nobles søn John udviste under alle omstændigheder en interesse i byen. I 1992 vendte han tilbage til Dresden sammen med sin bror George, hvor de krævede den fabrik og det hus tilbage, som russerne 1945 havde stjålet fra deres far. John Noble blev en dybt religiøs mand, som fandt gud i Gulag-lejren. Han fastholdt, at Villa San Remo på ingen måde undgik bomberne. Tværtimod fortalte han, hvordan han, da husets tag brød i brand, kæmpede for at slukke ilden, som ellers ville have fortæret hele villaen.

John Noble bragte fabrikken i gang og producerede til slut et 180-graders Noblex-Panoramakamera af revolutionerende design. Desværre måtte han i 1997 anmelde konkurs og sælge både villa og fabrik. I 2000 blev Charles og John Noble fejret af den lokale Dresden presse som hørende til de 100 mest berømte Dresdenerborgere i sidste århundrede. John Noble døde af et hjertetilfælde i Dresden i november 2007.

Hvis Walter Weidauers beretninger, trods de politiske begrænsninger fra DDR-tiden, alligevel rammer rigtigt, så tilføjer denne tidligere over-

borgmester fra Dresden til gengæld sine egne rygter. Blandt disse er historien om, hvordan den sovjetiske hær reddede Dresden fra at blive ramt af en atombombe.

I oktober 1963 opnåede redaktøren af det tyske videnskabelige magasin *Physikalische Blätter* et interview med Werner Heisenberg, nobelpristageren fra 1932 og leder af de forgæves tyske forsøg på at fremstille en atombombe. I løbet af samtalen fortalte Heisenberg journalisten, at han i 1944 fik besøg af en af Görings adjutanter. Denne udsending fortalte Heisenberg, at han via en kontakt i det neutrale Portugal havde fået oplyst, at hvis ikke tyskerne overgav sig inden for nogle få uger, ville Dresden blive målet for amerikanernes første atombombe. Adjuntanten ville vide om Heisenberg mente, at denne trussel var plausibel. Heisenberg var klar over, at hans svar ville have alvorlige konsekvenser, og svarede "at det var umuligt, men ikke fuldstændig usandsynligt". Han mente, at det ville kræve en enorm industriel anstrengelse, som han ikke troede, at USA var i position til at kunne påtage sig.

Der kom intet ud af denne henvendelse. Göring troede ikke, at amerikanerne havde en atombombe, og krigen varede et år endnu. Hvis denne bizarre trussel intet havde på sig, hvorfor var den så fremsat, og var amerikanerne kun ude på at prøve tyskernes modstandskraft?

Heisenberg-historien fra 1963 ville være irrelevant, hvis ikke Weidauer havde fremført den igen i 1965, hvor han samlede en mængde oplysninger, og hvor han anførte, at forhandlingerne om operation Thunderklap (et planlagt men ikke gennemført anglo-amerikansk angreb med 2000 fly på Berlin) var blevet ført af den samme komité, der var ansvarlig for atombombens brug, ergo var der en plausibel forbindelse mellem de to. Men ikke bare det. Der var en samstemmende beslutning om, at atombomben skulle bruges på en by, der ellers ikke havde været udsat for bombing.

Hertil må man yderligere lægge, at general Groves, der var ansvarlig for den militære side af udviklingen af atombomben, i en samtale i december 1944 med præsident Roosevelt havde fået at vide, "at præsidenten ønskede at bruge den første færdige bombe mod Tyskland, hvis Tyskland ikke forinden havde overgivet sig". Ergo ville Dresden have været det perfekte mål for den første atombombe.

Villaen "San Remo" på Bergbahnstraße i Dresden-Weißer Hirsch

Weidauer slutter sin betragtning med at sige, "at Dresden kun blev reddet, fordi den modige og sejrrige sovjetiske hær i januar 1945 var rykket så hurtigt frem, at man ikke ville kunne bruge atom-bomben uden at bringe de sovjetiske soldater i fare".

Der kom ikke en atombombe over Dresden. Praktiflex-fabrikken kunne køre videre og blive til en Praktica-fabrik. Der kom heller ikke en operation Thunderclap. Normalt siges det, at amerikanerne ville ikke være med til at dræbe så mange mennesker af den kaukasiske race. Andre forklaringer går på, at man ikke ville være i stand til at tilvejebringe en jagerstyrke stor nok til at beskytte så mange som 2000 bombemaskiner. Det antages at

Thunderclap ville betyde ca. 110.000 omkomne tyskere. Anderledes med Hiroshima – her var der trods alt tale om en anden menneskerace, og tabet i menneskeliv ville ikke være helt så stort!!!!

Litteratur:

Frederick Taylor "Dresden, Tuesday February 13, 1945", Bloomsbury, London

Herbert Blumtritt "Geschichte der Dresdner Foto-industrie", Lindemanns Verlag, Stuttgart

John H. Noble "Verbannt und verleugnet", Verlagshaus Förster, Dresden

Hvor blev fotoalbummet af?

Andreas Trier Mørch

"Tager ej min sang for andet end et ufrivilligt suk". (Adam Oehlenschläger, 1805).

De fleste af DFS's medlemmer vil nikke genkende til begrebet fotoalbum, hvilket vil sige det album, som lå på sofabordet eller stod i bogreolen, og som var nemt tilgængeligt, hvis der skulle berettes om bilferien til Harzen eller om ungernes opvækst, ægtefæller og børn. Som regel var det nøje orkestrerede værker, hvor kun de bedste fotografier var anbragt i rigtig rækkefølge og ofte kombinerede med indsatte billetter og nogen gange også postkort, hvis det havde været for svært eller umuligt at tage skuddet selv - og at de ligegodt var flotte! Før det fandtes forløberen visitkortalbummet, som med sin blanding af familie, venner og måske et par skuespillere eller noget kongerøgelse, der nemt kunne købes i den lokale boghandel og sættes ind, for så blev man ligesom lidt også i familie med dem. Dette blev også lagt frem til almindelig beskuelse i entreen eller midt på sofabordet.

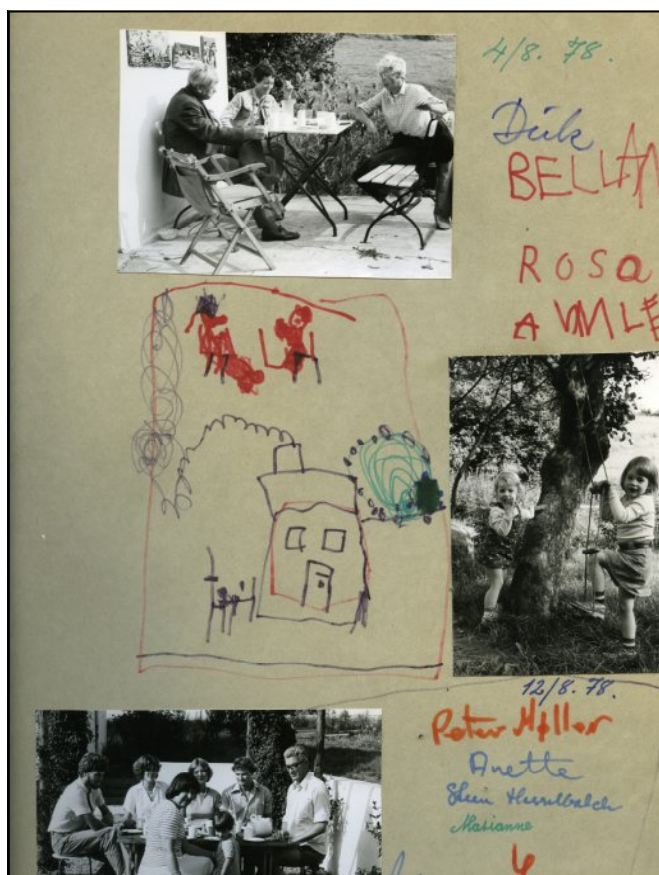
På en lille skærm på en mobiltelefon er det efterhånden blevet en prøvelse at skulle se feriebillenderne fra (nu) Thailand eller den seneste polterabend, for hvor var det nu de var anbragt mellem den hob, telefonen indeholder i forvejen. Før det egentlige billede dukker op, skal der rulles forbi mængder af andet uvedkommende - inklusiv 8-10 fejlskud, før det endelige, dvs. det søgte dukker frem. Denne procedure gentages for alle de efterfølgende - indtil hverken fotografen eller tilskueren orker mere. Her mangles fuldstændigt det bevidste valg og den rækkefølge, som fotoalbummet rummede.

Det synes som om læresætning # 1 i håndbog for håbefulde fotografer: "Kill your darling" er blevet glemt, hvilket vil sige, at betingelsen for at blive anerkendt som en habil fotograf først og fremmest beror på kun at benytte det allerbedste skud af en hvilken som helst given situation, og smide alle de andre væk så hurtigt som muligt, alternativt gemme dem væk! Der er ingen, der nogensinde interesserer sig for det næstbedste, endsige det tredje bedste - osv. Dette svarer nøje til en arki-

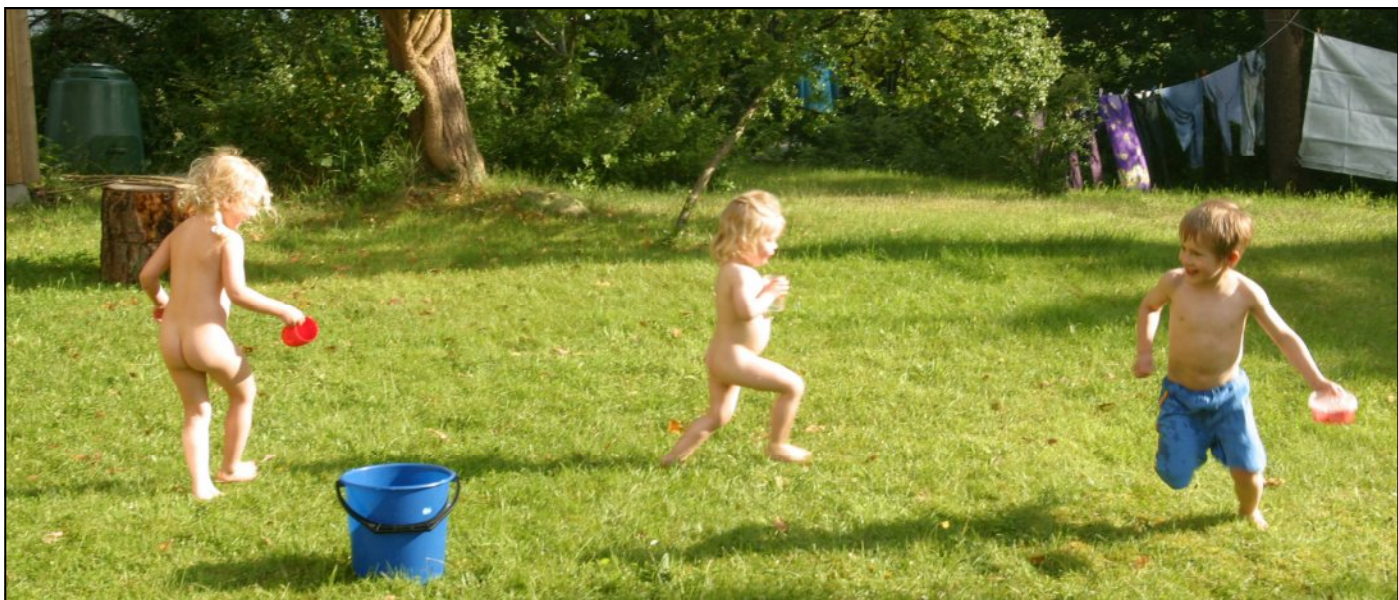
tekts arbejde, hvor alle mellemregningerne (dvs. skitserne) er ligegyldige, for det er alligevel kun det færdige resultat, der bliver og skal vurderes.

Jeg hader det! Smid dog for helvede de overskydende billeder ud, og forstå, at meningen med at tage 8 billeder i sekundet er at kassere de 7!

Er papiraftrykket mon helt ved at blive glemt, skønt disse nu koster mindre end en krone stykket og er flotte og holdbare? De er taknemmelige at forære væk, for folk elsker generelt at se sig selv afbildet. Der er dog et sted hvor papirbillederne går rent ind, - nemlig hos (børne-)børnene, som dermed slipper for at skulle slås med eller tigge om adgang til forældrenes mobiltelefoner i fald et billede lige skal fremvises til en kammerat, grines af eller kommenteres.

Opslag fra et af min mors mange album, hvor minderne nærmest vælter ud af hver side.

Mine børnebørn, sommerhuset 2013

Mine børn siger at jeg er blød i hovedet at jeg gider alt det besvær med både tid og penge i forbindelse med brugen af fotoredigeringsprogrammer og harddiske! Fotografierne, mener de, skal derimod opbevares oppe i den store sky, fordi det er let og ubesværet og fordi de også vil være der selv om telefonen skulle blive hugget eller væk. Suk! Mon ikke også argumentet skyldes, at der ikke kan sættes harddiske til de fleste telefoner, som f.eks. iPhone.

Børnene fortsætter uanfægtet: Hvad nu hvis der kommer indbrud eller hytten brænder - hvilket jo selvfølgelig ville være rædselsfuldt. Svaret må være: Hvad nu hvis en eller anden idiot i Langbortistan slukker for strømmen op til jeres vidunderlige sky? For det er jo faktisk slet ikke der, de opholder sig, men på en server, som kan være placeret ligeså godt i Bogota som Haparanda. Ville

det ikke være tilsvarende rædselsfuldt? Samtidigt aner ungerne – og alle andre med dem – ikke hvem der har adgang til deres fotografier, og hvad de egentligt kan bruge dem til. Hvad nu hvis man bliver mistænkt som potentiel spion, christianit, araber eller terrorist? Kan ordene ”krudt og kugler” indgå i en tekst uden at bliver registreret hos PET og c/o? Interessant er det jo i denne forbindelse, at der nu findes computerprogrammer, som kan udføre både ansigts- og landskabsgenkendelse. F.eks. er alle fotografier af nøgne børn totalt bandlyst fra Facebook – som det ovenstående.

Gu vil jeg ej finde mig i at blive censureret af – i dette tilfælde - dobbeltmoraliske amerikanere, som samtidigt vælter porno ud over nettet.

Så nu har jeg anskaffet mig i alt tre harddiske, - tre fordi selv plastik nu om dage er blevet intelli-

Album hvoraf det fremgår at Esther og Valdemar er flyttet til USA. Koloreret af Valdemar til hans mor i Danmark 1935. Loppemarkedsfund.

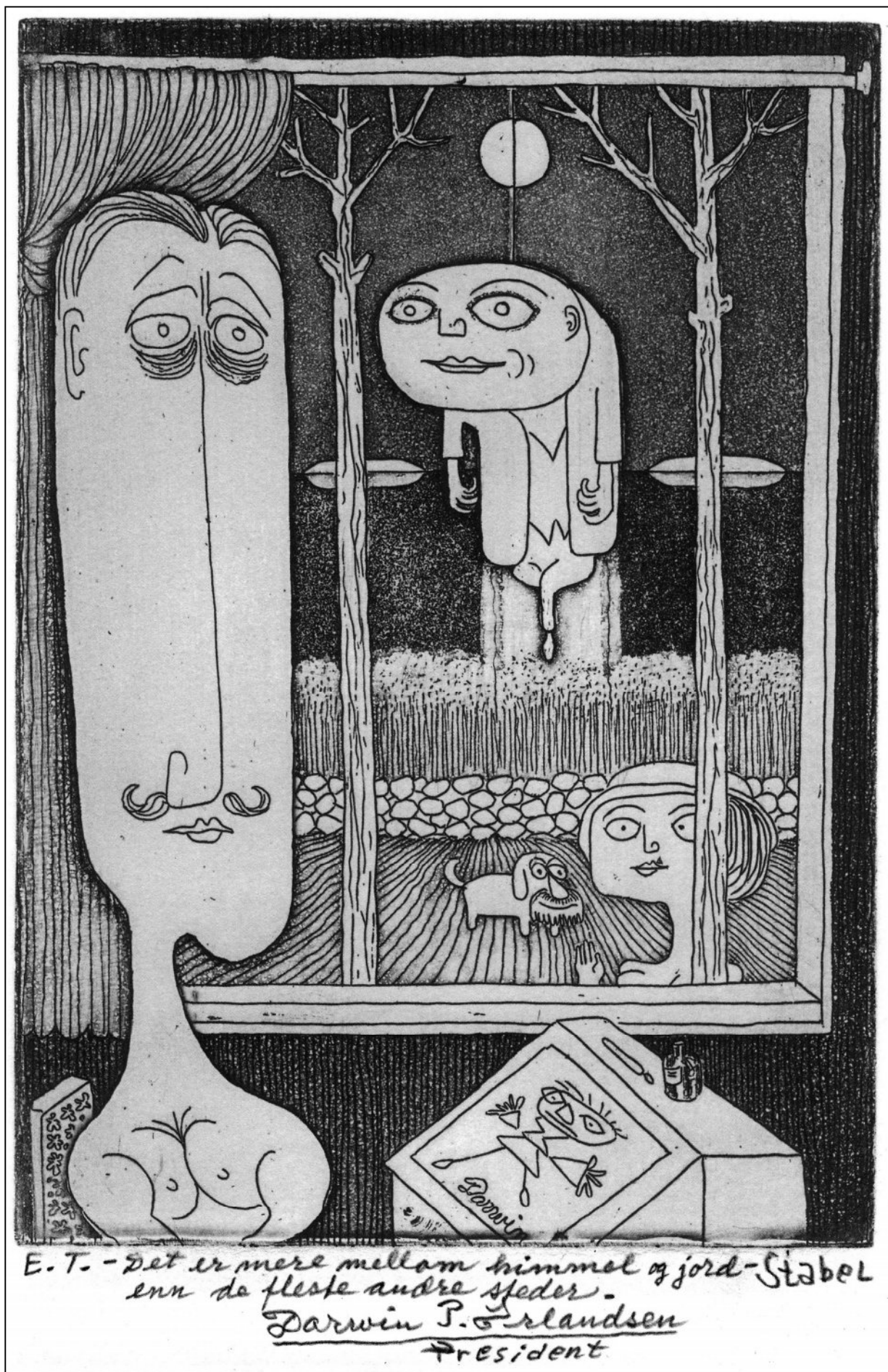
Min mormor, som fik otte børn, lavede et album til hver af disse, - på trods af sin øvrige travlhed. Dette er fra min mors, hvor hun som det syvende barn er anbragt i centrum af billedet.

Min mormor havde en meget karakteristiske håndskrift og hendes breve, der ofte indeholdt 5 eller 10 kr. (i en eller anden anledning), kunne altid genkendes i entreen inden de blev åbnet.

gent (forstå det hvem der kan), men husk dog samtidigt på, at selvom disse efterhånden har nået en særdeles rimelig pris, kan de (måske derfor) pludseligt holde op med at virke. En af disse har jeg nu fast parkeret oppe i sommerhuset, ihukommende den hjemlige risiko for indbrud eller brand. Dette fordi jeg tror, at jeg ville have det præcist som nogle af familiens venner, hvis hus brændte ned til grunden for år tilbage. De var ligeglade med alle møblerne, tøjet og bøgerne, for de kunne jo erstattes, men det var tabet af mange års fotografier af børnene, stedet og deres samliv, der var langt det største tab.

Andreas Trier Mørch

PS: Det er i øvrigt nemt at kopiere mellem to harddiske ved hjælp af et snildt lille program, som hedder: SyncToy, der er gratis, og kun beskæftiger sig med de ændringer, der er sket mellem den forrige og den aktuelle opdatering af den (formentlig mega-store) mappe hos jer alle, der hedder "Fotografier", og som derfor arbejder hurtigt og gnidningsfrit.

E. T. - Det er mere mellem himmel og jord-Stabel
enn de fleste andre steder.
Darwin P. Erlandsen
President

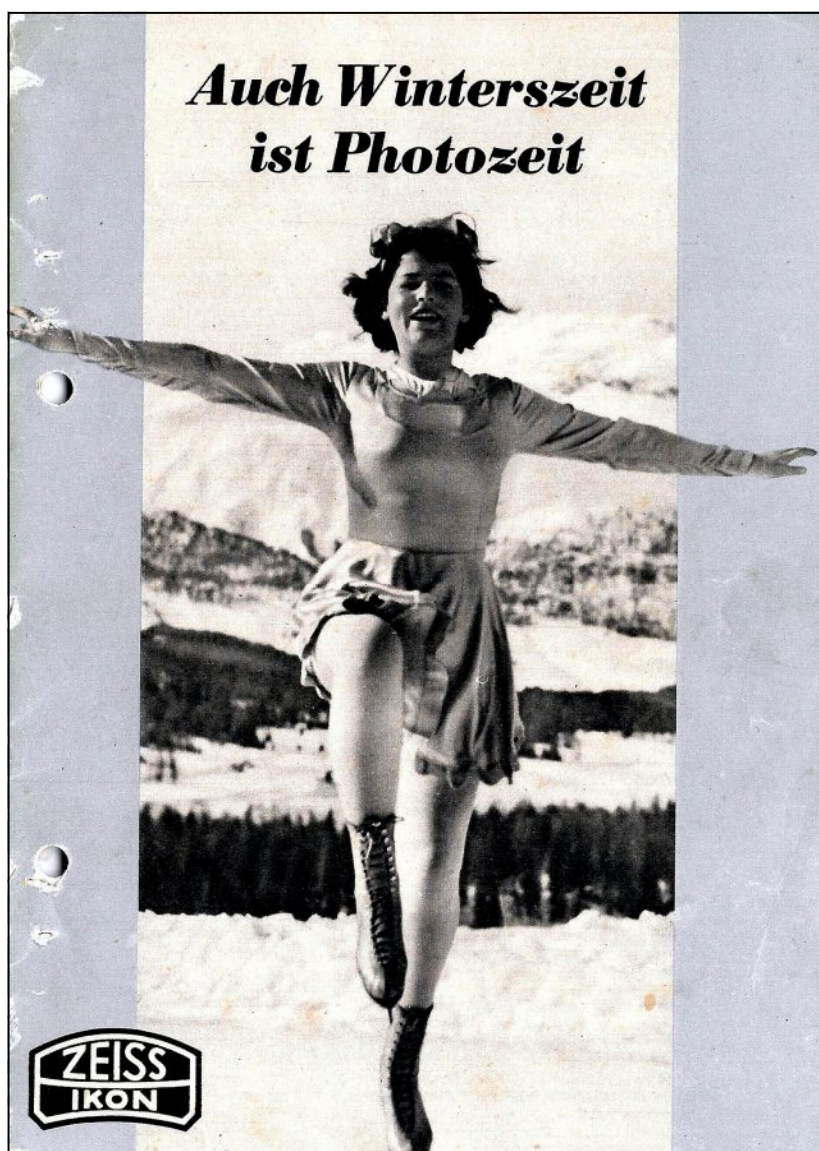
Også vintertid er fototid

Klaus-Eckard Riess

I 1938 udsendte Zeiss Ikon AG i Dresden en 32-sidet brochure med titlen "Auch Winterzeit ist Photozeit". Dengang som i dag har sloganet aktualitet for fotoamatørerne, fordi også den mørke årstid byder på masser af gode motiver. Det er en fornøjelse at blade i brochuren og med nostalgi studere billederne af de kameraer, som Zeiss Ikon havde på programmet for 76 år siden.

Vi får at vide hvor mange Reichsmark folk skulle slippe for klenodierne, helt fra 9,- RM for den billigste Baby-Box til 765,- RM for det tøøjede Contaflex. Tilmed formidler brochurens billedeksempler et indtryk af datidens foretrukne motiver.

God fornøjelse!

Zeiss Ikon brochure 1938

Die Box im Winter?

Aber selbstverständlich! Man darf nämlich eins nicht vergessen: Ein hochempfindlicher Film, wie z. B. der Zeiss Ikon Film Panchrom, macht auch die Box „lichtstärker“! Man kann also heute mit der Box viel mehr leisten als früher. Unter den Cameras dieser Gattung ist besonders die Box-Tengor II hervorzuheben: Sie besitzt eingebaute Vorsatzlinsen für Nahaufnahmen bis 1 m Entfernung, Verschluss für Zeit- und Momentbelichtungen und eine Sicherung gegen Doppelbelichtungen (also billiges Arbeiten, da der Film immer voll ausgenutzt wird!).

Baby-Box

3×4 cm 8×6×5,5 cm/240 g Nr. 54/18 RM 9.—

Box-Tengor I

4,5×6 cm 9,4×8×7,4 cm/440 g Nr. 54 RM 12.—

6×9 cm 11,5×10,5×7,4 cm/570 g Nr. 54/2 RM 12.75

Box-Tengor II

6×9 cm 11,6×10,5×7,6 cm/570 g Nr. 55/2 RM 15.—

Erabox (Baldur) einfachere Ausführung der Box-Tengor I

4,5×6 cm 9,3×8,8×7,5 cm/370 g Nr. 52 (51) RM 8.—

6×9 cm 11,5×10,5×7,4 cm/525 g Nr. 52/2 (51/2) .. RM 8.40

Taschen, GelbfILTER siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

Bokskameraet om vinteren?

Die leichteste Springcamera

von Zeiss Ikon ist die Bob 4,5×6 cm. Sie wiegt nur 410 g und ihre Abmessungen sind so klein, daß man die Camera bequem in der Tasche unterbringen kann. Besonders kennzeichnend für die Bob — die es übrigens auch im Format 6×9 cm gibt — ist ihre schnelle Schußbereitschaft. Ein Druck auf den Knopf läßt sie in volle Gebrauchsstellung springen, ohne daß man etwa nachzuheffen braucht; auf einen zweiten Druck öffnet sich der optische Durchsichtssucher. Das Entfernung-Einstellen ist bei guten Lichtverhältnissen sehr einfach: Die Bob besitzt nämlich die von Zeiss Ikon erfundene Zweipunkteinstellung. Wenn man auf die zwei roten Punkte der Entfernung- und Blendenskala eingestellt hat, reicht die Schärfe von Unendlich bis auf etwa 4 m heran. Ist aber die Beleuchtung einmal weniger günstig, dann wird man die volle Öffnung des Nettar-Anastigmaten 1:6,3 oder 1:7,7 ausnützen und die Entfernung auf der Meterskala einstellen. Blende, Entfernung und Belichtungszeit kann man von oben ablesen. Der Telma-Verschluss (mit eingebautem Selbstauslöser) erlaubt Geschwindigkeiten von $\frac{1}{25}$, $\frac{1}{50}$ und $\frac{1}{100}$ Sekunde sowie „Ball“ und Zeitaufnahmen.

Bei der Bob 6×9 ist außer einem einfachen Rahmensucher noch ein Brillantsucher vorhanden. Der Automatverschluss gibt Belichtungszeiten von $\frac{1}{25}$ und $\frac{1}{75}$ Sekunde, „Ball“ und „Zeit“. Ein Selbstauslöser ist ebenfalls eingebaut.

Bob 4,5×6 cm 11,8×9,2×4,9 cm / 410 g
mit Nettar 1:6,3 in Telma Nr. 510 Ct. ... RM 35.—

Bob 6×9 cm 16,4×8,4×3,6 cm / 580 g
mit Nettar 1:7,7 in Automat-S-Verschluss Nr. 510/2 Aas RM 28.50

Taschen, Vorsatzlinsen, GelbfILTER siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

Nebenstehendes Bild: „Bei Hirschegg im Allgäu“
Bob 6×9, Nettar 1:7,7, Blende 11, $\frac{1}{125}$ Sek., GelbfILTER, Zeiss Ikon Film Panchrom

Det letteste springkamera

Selbst mit Fausthandschuhen

— und das ist im Winter wohl wichtig — kann man mit den Nettar-Cameras photographieren. Das macht vor allem die praktische Gehäuseauslösung. Sie sichert dem Amateurnicht nur erhöhte Schußbereitschaft, sondern auch eine ruhige Camera-Haltung. Gerade in der lichtarmen Jahreszeit ist das ein großes Plus. Kann man doch dank der Gehäuseauslösung noch manche Aufnahme mit längerer Belichtungszeit aus der Hand riskieren, ohne Verwacklungen zu bekommen. Wie alle Zeiss Ikon Springcameras sind auch die Nettar-Cameras mit dem millionenfach bewährten vollautomatischen Springmechanismus ausgestattet. Der optische Durchsichtssucher der Nettar gibt ein klares, gut begrenztes Sucherbild. Für Motive mit tieferem Aufnahme-standpunkt verwendet man einen neuartigen großen Aufsichtssucher, der in einen Sucherschuh einzuschieben ist. Die Skalen für Blende, Entfernung und Belichtung sind in Gebrauchsstellung von oben zu überblicken. Für die Objektive 1:4,5 gibt es Überschaubfilter, die sich beim Schließen der Camera mit einklappen lassen.

Nettar 4,5 x 6 cm	11,4 x 7,9 x 4,3 cm / 430 g	
mit Nettar 1:6,3 in Derval	Nr. 515 Cd	RM 29,—
mit Nettar 1:6,3 in Telma	Nr. 515 Ct	RM 36,—
mit Nettar 1:4,5 in Telma	Nr. 515 Dt	RM 45,—
mit Nettar 1:4,5 in Klio 00	Nr. 515 Dk	RM 49.50

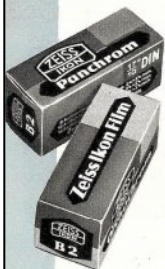
Nettar 6 x 6 cm	13,5 x 7,8 x 4,5 cm / 510 g	
mit Nettar 1:6,3 in Telma	Nr. 515/16 Ct	RM 43,—
mit Nettar 1:4,5 in Klio 00	Nr. 515/16 Dk	RM 56,—

Nettar 6 x 9 cm	15,5 x 8 x 4,2 cm / 650 g	
mit Nettar 1:6,3 in Derval	Nr. 515/2 Cd	RM 29,—
mit Nettar 1:6,3 in Telma	Nr. 515/2 Ct	RM 36,—
mit Nettar 1:4,5 in Telma	Nr. 515/2 Dt	RM 49.50
mit Nettar 1:4,5 in Klio 0	Nr. 515/2 Dk	RM 56,—
mit Nettar 1:4,5 in Compur 0 S	Nr. 515/2 Des	RM 65,—

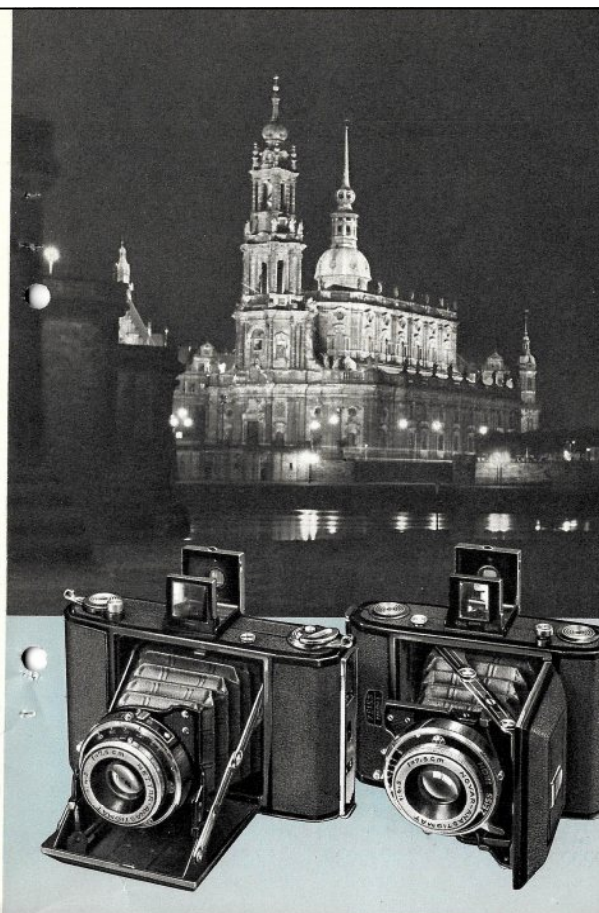
Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31

Nebenstehendes Bild: „Dresdener Hofkirche“

Nettar 6 x 9, Nettar 1:4,5, Blende 8, 10 Min., Zeiss Ikon Film Panchrom

10

Selv med store vanter

Der Sieg über die Doppelbelichtung

ist bei den Ikontas von vornherein sichergestellt. Erstens tritt nach jeder Belichtung automatisch eine Auslösesperre ein, die erst beim Weiterdrehen des Films aufgehoben wird. Wenn man also einmal vergessen hat, den Film weiterzuspulen, dann ist die Gehäuseauslösung blockiert, und man merkt daran, daß der Filmtransport noch nicht erfolgt ist. Zweitens ist eine Signaleinrichtung vorhanden, die ständig anzeigt, ob die Camera schußbereit ist, d. h. ob der Film schon weitergedreht worden ist oder nicht.

Ärger mit Doppelbelichtungen ist dem Besitzer einer Ikonta daher unbekannt; desto mehr Freude aber hat er an dieser Zeiss Ikon Camera! Ihre Ausstattung ist hervorragend: Objektive vom Novar 1:4,5 bis zum Zeiss Tessar 1:3,5, Verschlüsse vom Klio (1—1/125 Sek.) bis zum Compur-Rapid (1—1/500 Sek.), Gehäuseauslösung, optischer Springsucher — der beim Öffnen der Camera von selbst in Bereitschaftstellung springt —, Sucherschuh für den neuen großen Aufsichtssucher, und dann noch ein „Ich-seh-etwas-was-Du-nicht-siehst“: das fast unsichtbare Schraubgewinde auf den Objektivfassungen, dessen Vorzug darin besteht, daß die aufgeschraubten Filter beim Schließen der Camera nicht entfernt zu werden brauchen.

12

Ikonta 4,5 x 6 cm	11,3 x 7,8 x 3,8 cm / 440 g	
mit Novar 1:3,5 in Compur 00	Nr. 521 Fe ...	RM 86,—
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 00 R	Nr. 521 Ler ..	RM 120,—

Ikonta 6 x 6 cm	13,5 x 7,8 x 4,5 cm / 540 g	
mit Novar 1:4,5 in Klio 00	Nr. 521/16 Ik	RM 72,—
mit Novar 1:3,5 in Compur 00	Nr. 521/16 Fe	RM 93,—
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 00 R	Nr. 521/16 Ler	RM 123,—

Ikonta 6 x 9 cm	15,5 x 8,1 x 4,3 cm / 680 g	
mit Novar 1:4,5 in Compur 0 S	Nr. 521/2 Ics	RM 78,—
mit Novar 1:3,5 in Compur 0 SR	Nr. 521/2 Fcsr	RM 96,—
mit Zeiss Tessar 1:4,5 in Compur 0 S	Nr. 521/2 Ucs	RM 102,—
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 0 SR	Nr. 521/2 Lcsr	RM 135,—

Taschen, Vorsatzlinsen, Gelbfilter siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

„Der Traunstein im Salzkammergut“
Ikonta 4,5 x 6, Tessar 1:3,5, Blende 11, 1/16 Sek., helles Gelbfilter, Orthochrom. Film

13

Sejren over dobbeltbelysninger

Keine unscharfen Photos mehr

gibt es mit der Ikoflex III, der 6×6-cm-Spiegelreflex-camera von Zeiss Ikon. Die Scharfeinstellung erfolgt bei der Ikoflex auf einer Mattscheibe, die ein bis in die Ecken helles Bild zeigt. Diese gute Helligkeitsverteilung wird dadurch erzielt, daß an Stelle einer planen Glasscheibe eine auf der Unterseite mattierte Sammellinse getreten ist. Eine kleine Drehung am Einstellknopf läßt daher auf der ganzen Mattscheibe deutlich die Schärfenverschiebung erkennen. Auch die Wahl des Bildausschnittes wird durch das klare, helle Sucherbild erleichtert.

Ein besonderer Vorzug der Ikoflex III ist die gegenseitige Sperre von Filmtransport und Verschlussauslösung. Der Film läßt sich immer nur um genau eine Bildbreite fortschalten, und der Verschluss kann so lange nicht ausgelöst werden, bis der Film weitergedreht ist. Diese Sicherung garantiert billiges Arbeiten, da kein einziges Filmstück verlorengeht, sei es durch „Überspringen“ oder durch Doppelbelichtung. Übrigens geschieht der Filmtransport ohne Beobachtung des Nummernfensters. Blende und Belichtungszeit können in Gebrauchsstellung der Camera von oben abgelesen werden. Weitere Merkmale der Ikoflex III sind: die Gehäuseauslösung, der Schärfentiefe-anzeiger, die 4fache Feineinstell-Lupe, der Rahmensucher für Sportaufnahmen und die am Sucherschacht eingetätzte Belichtungstabelle. Das Objektiv ist das Zeiss Tessar 1:3,5.

Ikoflex III 6×6 cm 13,9×8,2×7,7 cm / 1000 g
mit Zeiss Triotar 1:3,5 in Compur 00 Nr. 852/16 Kc RM 144,—
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 00 R. Nr. 852/16 Lc RM 186,—

Ikoflex II 6×6 cm 14×8×7,5 cm / 910 g
Einfache Ausführung ohne Sicherung gegen Doppelbelichtung u. a.
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 00 R. Nr. 851/16 Lc RM 165,—

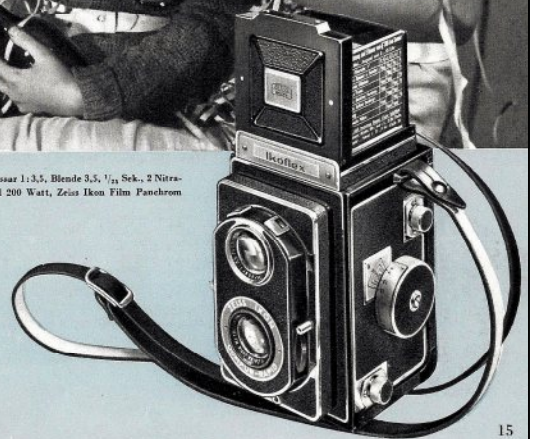
Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

14

Ikoflex 6×6, Tessar 1:3,5, Blende 3,5, 1/25 Sek., 2 Nitralampen 500 und 200 Watt, Zeiss Ikon Film Panchrom

15

Ikke flere uskarpe billeder

Sechsmal so lichtstark

wie die Objektive der Ikoflex sind die Zeiss Sonnar 1:1,5 in der Contaflex 24×36 mm, der Kleinbild-Spiegelreflex-camera von Zeiss Ikon. Die Contaflex ist eine Camera, die ihresgleichen nicht hat. Sie ist die einzige Spiegelreflex-camera mit eingebautem photo-elektrischen Belichtungsmesser, die einzige Spiegelreflexcamera mit einem gegenüber dem Negativformat doppelt so großen Mattscheibensucher, die einzige Spiegelreflexcamera mit eingebautem Sportsucher nach van Albada und endlich die einzige Spiegelreflexcamera mit austauschbaren Objektiven in Bajonettfassung bis zur Lichtstärke 1:1,5.

Was der Vorzug eines eingebauten Belichtungsmessers bedeutet, braucht wohl kaum näher erläutert zu werden. Für jedes Motiv zeigt der hochempfindliche Contaflex-Belichtungsmesser die richtige Belichtung an, ganz gleich, ob bei Schwarz-Weiß- oder Farbaufnahmen. Das Scharfeinstellen — bei Kleinbild-Spiegelreflexcameras sonst ein besonders heikles Kapitel — ist für den Mann mit der Contaflex geradezu ein Vergnügen! Erstens ist die Mattscheibe fast 4×6 cm groß, und zweitens hat das Sucherobjektiv eine sehr lange Brennweite (ca. 8 cm); das bedeutet, daß sich infolge der geringen Schärfentiefe die Schärfenebene klar heraushebt.

Die Contaflex besitzt Schlitzverschluss aus Metall (1/2 bis 1/1000 Sek.) mit eingebautem Selbstauslöser. Für Einzelaufnahmen kann die Camerarückwand durch einen Plattenadapter ersetzt werden. Über verschiedene Zusatzgeräte berichten Sonderdruckschriften.

Contaflex 24×36 mm

13,1×10,8×4,8 / 1220 g (Gewicht ohne Objektiv)

mit Zeiss Tessar 1:2,8, f=5 cm Nr. 860/24 P RM 565,—
mit Zeiss Sonnar 1:2, f=5 cm Nr. 860/24 N RM 630,—
mit Zeiss Sonnar 1:1,5, f=5 cm Nr. 860/24 J RM 765,—

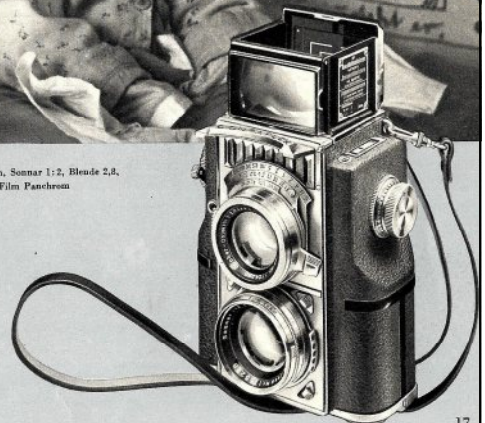
Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31 / Zusatzobjektive und sämtliches Zubehör auf Anfrage

16

Contaflex 24×36 mm, Sonnar 1:2, Blende 2,8, 1/125 Sek., Zeiss Ikon Film Panchrom

17

Sechs gange så lysstærk

Eine logische Folgerung:

Sportaufnahmen erfordern kurze Belichtung. Kurze Belichtung erfordert große Blendenöffnung. Große Blendenöffnung erfordert genaues Scharfeinstellen, da die Schärfentiefe geringer ist (vgl. Photo-ABC). Genaues Scharfeinstellen aber ist bei Sportcameras nur mit Hilfe eines zuverlässigen, mit dem Objektiv gekuppelten Entfernungsmessers möglich. Die Super Ikontas besitzen den genau arbeitenden und gut gegen äußere Einflüsse geschützten Drehkeil-Entfernungsmesser; dank dieser Einrichtung ist es leicht, jede Entfernung haarscharf einzustellen, so daß die lichtstarken Zeiss Objektive voll ausgenutzt werden können.

Gute Dienste leistet bei der Sportphotographie übrigens auch der ausgezeichnete Springsucher nach van Albada und natürlich ebenso die Gehäuseauslösung. Die Super Ikontas II haben eine eingebaute Sicherung gegen Doppelbelichtungen: Eine Auslösesperre verhindert ein zweites Auslösen, solange der Film nicht weitergedreht ist, und eine Signaleinrichtung zeigt den Filmtransport an.

Die Zweiformateinrichtung der Super Ikontas 6×9 ermöglicht es, wahlweise bei halbem Format (4,5 × 6 cm) die doppelte Anzahl Aufnahmen zu machen.

Super Ikonta II 4,5×6 cm 11,4×7,9×4,2 cm / 500 g
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 00R Nr. 531 Lcr .. RM 195.—

Super Ikonta II 6×9 cm 15,5×8,1×5 cm / 820 g
mit Zeiss Tessar 1:4,5 in Compur 0S Nr. 531/2 Ucs RM 180.—
mit Zeiss Tessar 1:3,5 in Compur 0SR Nr. 531/2 LcSR RM 225.—

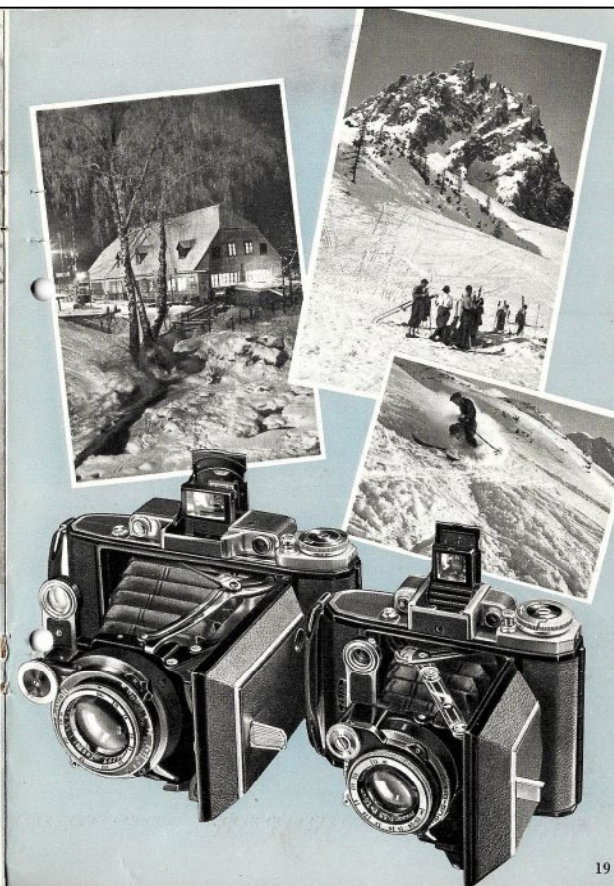
Super Ikonta I 6×9 cm 15,5×8×4,5 cm / 820 g
Einfache Ausführung ohne Sicherung gegen Doppelbelichtungen
mit Zeiss Tessar 1:4,5 in Compur 0S Nr. 530/2 Ucs RM 168.—

Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

Zu nebststehenden mit Super Ikonta aufgenommenen Bildern:
„Wintersonne in Oberrheinischer Landschaft“, Tessar 1:1,5, Blende 11, 8 Min., Panchrom-Film
„Am Hochrhein“, Tessar 1:3,5, Blende 8, 1/100 Sek., Gehäuse mittel, Panchrom-Film
„Parallelschneise“, Tessar 1:3,5, Blende 8, 1/100 Sek., Panchrom-Film

18

19

En logisk slutning: Sportsoptagelser kræver korte tider, korte tider kræver store blænder, store blænder kræver nøjagtig skarphedsindstilling.

An der Spitze aller Großformat-Cameras

marschiert die Super Ikonta 6×6 cm von Zeiss Ikon. Diese Springcamera hat Vorzüge, die man sonst fast nur bei Kleinbildapparaten antrifft.

Dazu gehört vor allem der Meß-Sucher, die Vereinigung von Sucher und Entfernungsmesser in einer Einbliköffnung. Dieser ermöglicht ein ungemein rasches und sicheres Arbeiten; braucht man doch jetzt nicht mehr mit dem Auge zwischen Sucher- und Entfernungsmessersfenster hin und her zu wechseln. Im übrigen zeichnet sich der Meß-Sucher der Super Ikonta 6×6 ebenso durch große Meßgenauigkeit wie durch Unempfindlichkeit gegen unsachgemäße Behandlung aus.

Die Super Ikonta 6×6 ist — genau wie die Ikonflex III — durch gegenseitige Sperre von Verschlußauslösung und Filmtransport gegen Doppelbelichtungen und „blanke“ Negative gesichert. Das Weiterdrehen des Films kann also ebenfalls ohne Beobachtung des Nummernfensters geschehen. Ferner besitzt die Super Ikonta 6×6 den praktischen Gehäuseauslöser, einen Compur-Rapid-Verschluß mit Belichtungszeiten von 1 bis 1/100 Sekunde, eingebauten Selbstauslöser und als Objektiv das lichtstarke Zeiss Tessar 1:2,8.

Ein Sucherschuh auf dem Gehäuse erlaubt die Verwendung von Spezialsuchern (wie Prismensucher, Aufsichtsucher u. a.) sowie den Gebrauch des Contameters, eines Naheinstellgerätes für Freihandaufnahmen bis 20 cm Entfernung. Aufgesteckte Filter können auch beim Schließen der Camera auf dem Objektiv bleiben.

Super Ikonta 6×6 cm 14,7×9,6×4,8 cm / 990 g
mit Zeiss Tessar 1:2,8 in Compur 0SR Nr. 532/16 Pcsr RM 260.—

Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

20

Super Ikonta 6×6, Tessar 1:2,8, Bl. 11, 1/100 Sek., Zeiss Ikon Film Panchrom

21

På toppen af alle mellemformat-kameraer

Mit dem Schnellaufzug

der Tenax 24×24 mm ist es leicht, Aufnahmen in rascher Folge hintereinander zu machen. Ebenso wichtig aber ist es, daß dank dem Schnellaufzug eine bisher unerreichte Schußbereitschaft auch für den einzelnen Schnappschuß erzielt wird.

Dabei spielt die günstige Anordnung der Bedienungsgänge der Tenax eine große Rolle. Man nimmt die Camera ans Auge, blickt durch das Fenster des Meß-Suchers (Entfernungsmesser im Sucher!) und reguliert mit dem linken Zeigefinger die Objektiv-einstellung. Alles andere besorgen Mittel- und Zeigefinger der rechten Hand: Der Mittelfinger drückt auf den Schnellaufzugshebel und der Zeigefinger auf den Gehäuseauslöser. Ja, und der Filmtransport? Darum kümmert man sich überhaupt nicht; denn der Schnellaufzug spannt nicht nur den Verschluss, sondern schaltet gleichzeitig auch den Film um eine Bildbreite weiter. Man kann also die Tenax ständig am Auge behalten, ohne sie einmal absetzen zu müssen. Immer bleibt sie fest und sicher in beiden Händen ruhen, zumal ja auch das quadratische Format keinen Wechsel zwischen Hoch- und Quer-aufnahmen kennt.

Eine bewährte Einrichtung ist die Bajonettfassung der austauschbaren Zeiss Objektive. Mit einem Griff kann man das Objektiv austauschen und entweder ein Tessar 1:2,8, f=4 cm oder ein Sonnar 1:2, f=4 cm, ein Weitwinkel-Orthometar (1:4,5, f=2,7 cm) oder ein langbrennweitiges Sonnar (1:4, f=7,5 cm) einsetzen. Die Tenax besitzt Compur-Rapid-Verschluss (1 bis 1/400 Sek.) und eingebauten Selbstauslöser. Zum Aufstecken von Zusatzgeräten dient ein Sucherschuh auf dem Gehäuse.

Tenax 24 x 24 mm 12,7×6,6×3,6 cm / 470 g
mit Zeiss Tessar 1:2,8 in Compur 0SR Nr. 580/27 Pear RM 270.—
mit Zeiss Sonnar 1:2 in Compur 0SR Nr. 580/27 Nesc RM 335.—
Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

22

Tenax 24×24 mm, Sonnar 1:2, Blende 5,6, 1/100 Sek., Panchrom-Film

23

Med hurtigopræk

Die tausendstel Sekunde

ist die Höchstgeschwindigkeit des Schlitzverschlusses aus Metall bei der Super Nettel 24×36 mm. Diese Kleinbildcamera bietet trotz ihres niedrigen Preises viele Vorteile:

Außer dem erwähnten Schlitzverschluss besitzt sie einen mit dem Zeiss Objektiv gekuppelten Drehkeil-Entfernungsmesser, der bei geschlossenem Gehäuse gut geschützt im Inneren der Camera liegt. Ferner hat die Super Nettel Gehäuseauslösung, automatisches Bildzählwerk, Sicherung gegen Doppelbelichtung durch Kupplung von Filmtransport und Verschlussaufzug und einen Sucherschuh für Zusatzgeräte, wie Contameter (das Naheinstellgerät für Freihandaufnahmen bis 20 cm Entfernung), verschiedene Spezialsucher, Vacublitzauslöser u. ä. Der stabile Springmechanismus (Spreizenkonstruktion) sichert der Super Nettel hohe Schußbereitschaft: auf einen Fingerdruck springt die Camera in Aufnahmestellung. Die Rückwand des Leichtmetallgehäuses ist abnehmbar; dadurch kann man den Film wie in jede Rollfilmcamera einlegen oder bei Bedarf einen Plattenadapter (Mattscheibeneinstellung) ansetzen. Auch läßt sich so die Filmführung gut saubermachen. Selbstverständlich brauchen Farbfilmer beim Schließen der Camera nicht abgenommen zu werden.

24

Die Nettax unterscheidet sich von der Super Nettel im wesentlichen dadurch, daß ihre Objektive austauschbar sind. Für die Nettax gibt es die Tessare 1:3,5 und 1:2,8, f=5 cm und das Triotar 1:5,6, f=10,5 cm.

Super Nettel I 24 x 36 mm 13×6,9×3,5 cm / 640 g
mit Zeiss Triotar 1:5,6, f=10,5 cm Nr. 536/24 K RM 165.—

Nettax 24 x 36 mm 13×6,9×3,5 cm / 480 g (Gew. o. Obj.)
mit Zeiss Tessar 1:3,5, f=5 cm Nr. 538/24 L RM 260.—
mit Zeiss Tessar 1:2,8, f=5 cm Nr. 538/24 P RM 285.—

Taschen, Vorsatzlinsen, Filter usw. siehe Seite 31, weiteres Zubehör auf Anfrage

Nettax 24×36 mm, Tessar 1:3,5, Blende 5,6, 1/100 Sek., Panchrom-Film

25

Et tusindedels sekund

Neun verschiedene Brennweiten

in fünfzehn Zeiss Objektiven kennzeichnen die vielseitigste Kleinbildcamera von Zeiss Ikon, die Contax II 24 x 36 mm. All diese Objektive — von der 2,8-cm-Brennweite bis zum Fernobjektiv von 50 cm — sind dank der Bajonettfassung mit einem Griff auswechselbar. Besonders hervorzuheben sind die Standard-Objektive Sonnar 1:2 und 1:1,5, $f=5$ cm. Ihr bei voller Öffnung ebenso wie bei Abbildung ausgezeichneter Korrektionszustand macht sie zu Universalobjektiven im besten Sinne.

Die Contax II ist mit einem präzise arbeitenden Schwenkeil-Entfernungsmesser ausgerüstet, dessen Einblicköffnung mit der des Suchers zu einem Meß-Sucher vereint ist, so daß man gleichzeitig Bildausschnitt und Scharfeinstellung kontrollieren kann. Der Schlitzverschluß aus Metall reicht bei der Contax II bis zur $\frac{1}{1250}$ Sekunde. Ein Selbstauslöser mit 12 Sekunden Vorlauf ist eingebaut. Die abnehmbare Camerarückwand erlaubt bequemes Filmeinlegen oder Verwendung des Plattenadapters für Einzelaufnahmen. Der Eingruppenverschluß umfaßt alle Momente von $\frac{1}{4}$ bis $\frac{1}{1250}$ Sekunde und vereinfacht daher das Einstellen der Belichtungszeiten. Selbstverständlich sind Verschlußaufzug und Filmtransport gekuppelt, so daß es keine Doppelbelichtungen gibt.

Die Contax ist für den anspruchsvollen Amateur ebenso geeignet wie für den Bildberichterstatte, für den Sportsmann ebenso wie für den Mann der Wissenschaft.

Verlangen Sie bitte die ausführlichen Sonderdruckschriften über die Contax-Photographie!

Contax II 24 x 36 mm 13,5 x 6,7 x 3 cm / 570 g (Gew.o.Obj.)

mit Zeiss Tessar 1:3,5, $f=5$ cm	Nr. 543/24 L	RM 360.—
mit Zeiss Tessar 1:2,8, $f=5$ cm	Nr. 543/24 P	RM 385.—
mit Zeiss Sonnar 1:2, $f=5$ cm	Nr. 543/24 N	RM 450.—
mit Zeiss Sonnar 1:1,5, $f=5$ cm	Nr. 543/24 J	RM 585.—

Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31 / Zusatzobjektive und sämtliches Zubehör zur Contaxphotographie auf Anfrage

26

Contax 24 x 36 mm,
Sonnar 1:1,5, Blende 1,5, $\frac{1}{1250}$ Sek.,
Zeiss Ikon Film Panchrom

27

Ni forskellige brændvidder

In der lichtarmen Jahreszeit

und ganz besonders bei Farbaufnahmen, die bekanntlich einen geringen Belichtungsspielraum aufweisen, ist es doppelt wichtig zu wissen, welche Belichtungszeit ein Motiv erfordert. Deshalb besitzt die Contax III einen eingebauten photo-elektrischen Belichtungsmesser. Jedes Negativ, ganz gleich, ob schwarz-weiß oder farbig, wird bei der Contax III richtig belichtet. Trotz des hochempfindlichen Belichtungsmessers braucht aber die Contax III nicht etwa vorsichtiger behandelt zu werden als jede andere Camera; denn das Meßinstrument ist im Inneren der Camera eingebettet und daher weitgehend geschützt. Der Meßwinkel des Contax-III-Belichtungsmessers ist dem Bildwinkel der Objektive gut angeglichen; gegen störendes Oberlicht schützt eine Metallklappe, gegen falsches Seitenlicht die gut durchdachte Prismenanordnung. Im übrigen weist die Contax III die gleichen Merkmale auf wie die Contax II.

Contax III 24 x 36 mm 13,7 x 7 x 3 cm / 730 g (Gew.o.Obj.)

mit Zeiss Tessar 1:3,5, $f=5$ cm	Nr. 544/24 L	RM 470.—
mit Zeiss Tessar 1:2,8, $f=5$ cm	Nr. 544/24 P	RM 495.—
mit Zeiss Sonnar 1:2, $f=5$ cm	Nr. 544/24 N	RM 560.—
mit Zeiss Sonnar 1:1,5, $f=5$ cm	Nr. 544/24 J	RM 695.—

Taschen, Vorsatzlinsen, Filter siehe Seite 31 / Zusatzobjektive und sämtliches Zubehör zur Contaxphotographie auf Anfrage

Zu nebenstehendem Bild: Contax 24 x 36 mm, Tessar 1:3,5,
Blende 4, $\frac{1}{1250}$ Sek., helles Gelbfärb, Zeiss Ikon Film Panchrom

29

I den lysfattige årstid

Billedgruppen

Gerhard Ryding

Møderækken

Mødedatoer 2015:

Torsdag 5. februar, torsdag 3. marts og torsdag 23. april.

Østerbrohuset
Århusgade 103
2100 København Ø
Kl. 19:30

Torsdag 5. februar

Foredrag: Mogens Koch.

Forhenværende faglærer på Konservatorskolen Mogens Kock vil på aftenens møde fortælle og fremvise eksempler på fotografiske billedteknikker samt om de bedst mulige metoder til at opbevare sine gamle fotografier på.

Billedgruppens deltagere bedes medbringe eksempler fra egen samling for eventuelt identifikation.

Den sædvanlige spørgerunde vil ligeledes omfatte gode råd og anvisninger fra faglig side.

Torsdag 5. marts

Foredrag: Gerhard Ryding.

Børn med legetøj.

Dette er emnet denne aften, hvor Gerhard Ryding tager sin samling af børnefoto med.

Det er børn på visitkortfoto med deres legetøj, eller er det mon fotografens legetøj som børnene sidder med? Det spørgsmål er til debat, når der bliver vist 70 billeder på det store lærred.

Torsdag 23. april

Foredrag: Ann Vibeke Knudsen.

Brandt, Bøgh, Lange og Rye – og alle de andre. Danske fotopionerer.

Rundt omkring på landets museer, arkiver og i privateje ligger stakkevis af gamle fotoalbums. Fra de små, fine albums fra begyndelsen af 1860erne – og til de store tykke albums fra 1910-20erne. Og så var den tid slut.

Henrik Frederik Andresen, f. 1830 på Fyn, d. i Rønne 1891. Oberstleutnant, chef for Bornholms Væbnings Bataljon i Rønne.

Andresen er portrætteret på lazarettet af "F. Brandt, Phot." Over billedet står: "Paa Lazareth i Flensburg saaret d. 18de April 1864 i Skanse N. 9 paa Dybbøl."

Det er en provokation at se dem ligge der – til ikke megen nytte. Mange af dem har desværre ikke oplysninger om de personer, der er samlet i albummene, men fotografernes navne er der som regel altid. Med god vilje er det muligt at vride både personal- og fotohistorie ud af mange af disse albums. Og takket være vore digitale muligheder kan historien – og billederne – komme mange til nytte.

Jeg vil fortælle om et par albums, som rummer stumper af dansk historie – og ikke mindst dansk fotohistorie. Det er fx oberstløjtnant Andresens album fra begyndelsen af 1860'erne. Han blev såret i krigen i 1864 og fotograferet af den legendariske fotograf Fr. Brandt fra Flensburg. Men albummet rummer også et væld af tidlige fotografier af personligheder fra hele landet. Der er også Dorthea Larsens album et årti senere – hun fik arbejde i Kvindefængslet på Christianshavn, og her dukker også en udvandrers historie op. Samt en lokal fotohistorie. Og sådan kunne man blive ved.

Mødereferater

Torsdag 2. oktober

Det første billedmøde efter sommerferien er altid en hyggeaften med nyt fra sommerens oplevelser. Fund af gode foto som bliver udstillet og vist frem og debateret. Der er en orienteringsrunde, hvor alle kommer til orde med deres nyheder og informationer om udstillinger, nye bøger mm. Ofte er der også køb og salg af foto.

Der plejer at møde ca. 12 – 17 personer op til møderne, men vi kan godt være flere, så kom gerne hvis der er et emne som interesserer dig.

Fra Gerhard Rydings samling af børnebilleder

Bog & udstillingsomtale

”EMOTIONS”

**International fotografi med fokus på det Sanselige.
Danmarks Fotomuseum i Herning**

3 kunstfotografer fra henholdsvis Belgien, Slovakiet og Danmark har samarbejdet i 2 år om at skabe en unik fotoudstilling med billeder af kvinder. Denne konstellation kan nu ses på Danmarks Fotomuseum i Herning.

Fotograferne Pascal Baetens, Belgien og Martin Vrabko, Slovakiet samt Jørgen Brandt, Danmark har et fælles dybt engagement i fotografiet af mennesker med en autentisk tilgang til menneskets væren og følelser. De ønskede alle at bruge tid væk fra hverdagens professionelle fotografiske arbejder til at arbejde med udvikling, eftertænk-somhed, medog modspil.

Under en fotografisk kongres i Frankrig enedes de 3 om at mødes for at arbejde ved siden af hinanden, men på hver sin måde, og med den energi, der opstår i samværet og samspillet og herunder udveksling af idéer og initiativer. De arbejder alle med mennesker og menneskets udtryk i dette fælles projekt. Fotograferne har koncentreret sig om en oprigtig tilgang, hvor de fotografiske teknikker gerne må være der, men ikke skal ødelægge eller forandre følelsen og opfattelsen af det sanselige.

I projektet har deltaget godt 30 kvinder – personligheder og ikke modeller. De fleste har arbejdet med alle fotografer og har på den måde oplevet 3 forskellige måder at fotografere på. De 3 fotografer har grebet opgaven an med hver deres tilgang til fotografi og med minimal anvendelse af fototeknik og effekter, og dette har givet mulighed for en større fordybelse i optagelsen og stor forskellighed i stilarter.

Kvinderne er fotograferet i deres naturlige skønhed uden tøj og make-up. På udstillingen, der har titlen "EMOTIONS", vises fotografernes værker side om side. Forskelle og ligheder ses - og nye sammenhænge opstår.

På udstillingen opleves resultatet af dette samarbejde med de forskellige tilgange til motiverne og fotografernes arbejde med lys og billedvinkler. Fotoudstillingen "EMOTIONS" kan ses i perioden 10. oktober 2014 - 25. januar 2015.

Yderligere oplysninger - kontakt venligst
museumsleder Bjarne Meldgaard
tlf. 97 22 53 22
www.fotomuseum.dk

Foto: Jørgen Brandt

Foto: Pascal Baetens

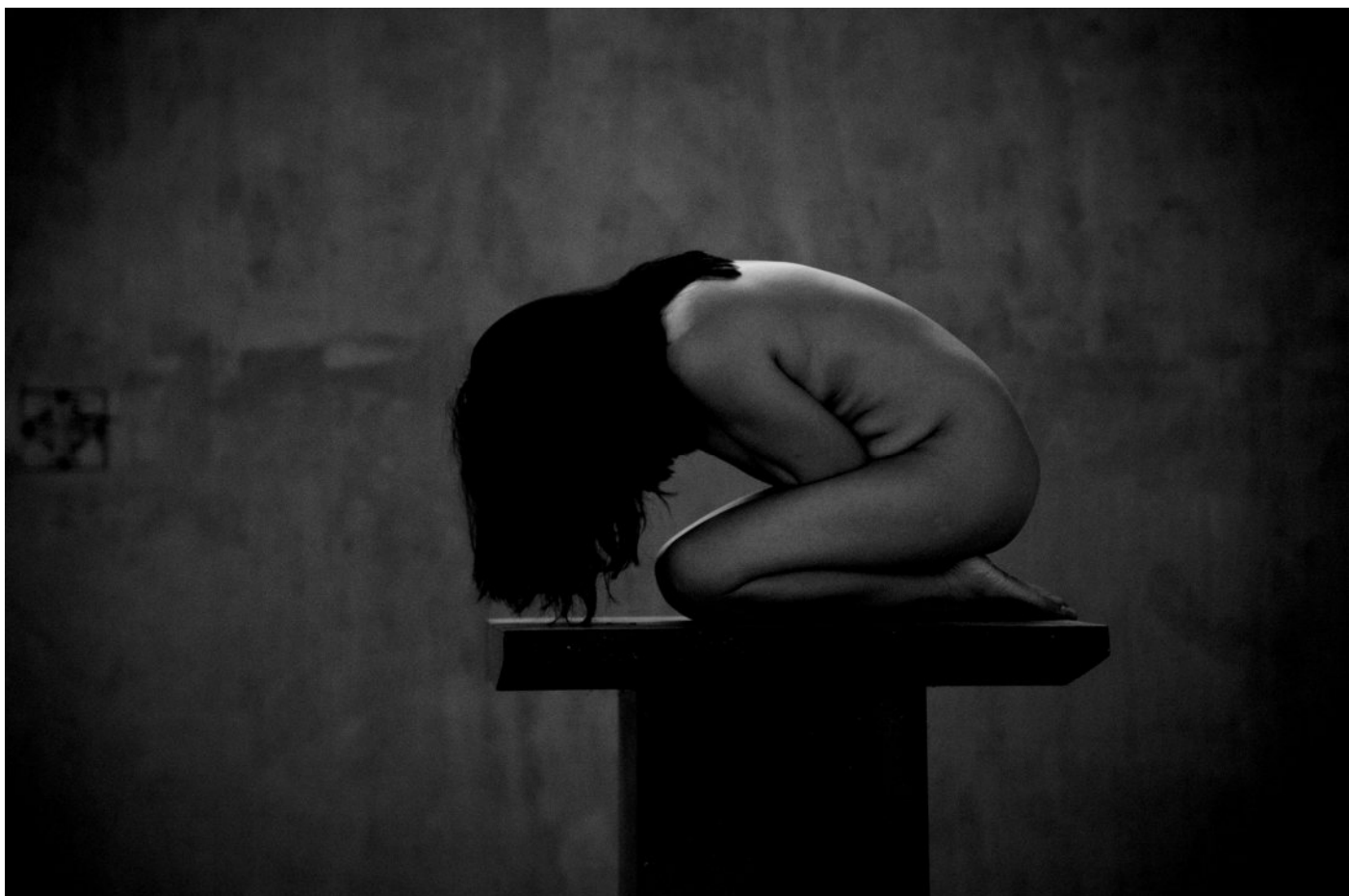

Foto: Jørgen Brandt

Valdemar Myhre

Her i 2014 er det 150 året for den bornholmske fotograf Valdemar Myhres fødsel. I den anledning har Byforeningen Svaneke's Venner udgivet et stort værk om Myhre, med et meget rigt billedmateriale. Der er næsten 350 sider og 500 billeder!

Hans Marinius Valdemar Myhre tog i sin desværre alt for korte karriere ikke bare portrætfotos. På sine mange ture på Bornholm tog han mange billeder af folkelivet og naturen. Det er især de sidste der gør Myhre og dermed bogen unik.

Bogen giver indblik i Myhres baggrund, herunder hans familie. Der fortælles om fotografiets første år. Globalt, i Danmark og på Bornholm. Der er eksempler på Myhres kunnen som portrætfotograf, hvor han især var god til børnefotografier. Også postkortets historie og teknik fortælles der om.

Den sidste og største del af bogen er med og om Myhres mange fotografier af den bornholmske natur og folkeliv. Dette fortælles der på forbilledligvis om, og praktisk taget hvert eneste billede er udførligt kommenteret. Ikke bare mht. motiv, men også geologi, arkitektur, klædedragter mv.

Denne sidste store del er delt op i afsnit om de enkelte lokaliteter som Myhre besøgte og hvor han fotograferede. Myhre viser her sit gode blik for det almindelige hverdagsliv. Han tog ikke bare 'knipserier'. Hans kunstneriske blik –han var også amatørskuespiller og maler- gav ham sans for detaljerne og billedernes komposition. Selv om stederne naturligvis er bornholmske, så viser de, og fortælles der, om livet dengang, og er dermed af interesse for alle der er nysgerrige på historie generelt, og ikke kun fotografi eller lokalhistorie. Hvert enkelt billede vises i meget høj kvalitet, og den høje kvalitet er da også hele bogens kendetegn.

Da al tekst i bogen er på både dansk og engelsk, finder denne meget flotte bog forhåbentlig også en stort udenlandsk publikum.

Philip Kofoed

Valdemar Myhre 1864-1916

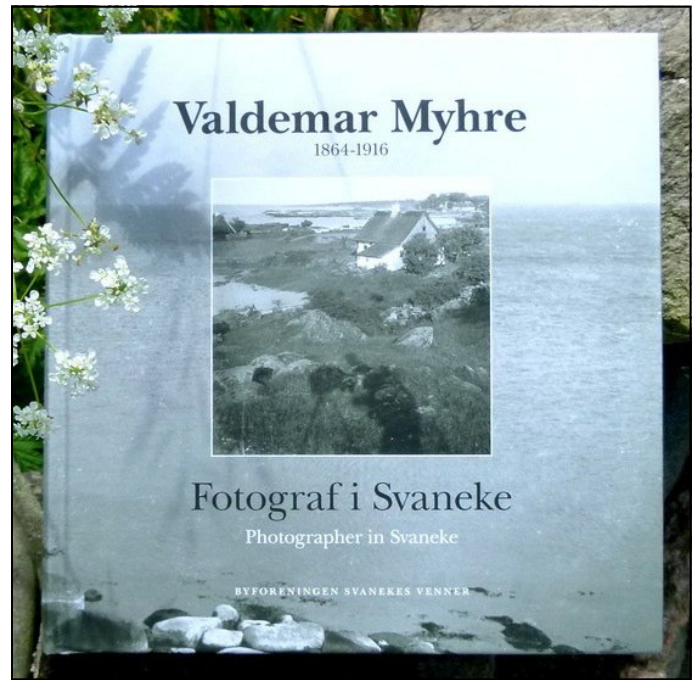
Redaktør: Ann Vibeke Knudsen

Byforeningen Svaneke's Venner, 2014.

344 sider, dansk og engelsk tekst, 500 billeder.

Kr. 300.

ISBN: 978-87-87042-33-8.

Valdemar Myhre

Medlemsorientering

Møder, foreningsmeddelelser, anvisningssalg og nyheder

Svend Erik Jeppesen

Mødereferater

Torsdag 18. september

Formanden startede mødet med at nævne, at selskabets mangeårige redaktør Flemming Berendt var afdød ved døden i begyndelsen af august. På Svenn Hugos opfordring blev der derefter afholdt et minuts stilhed for at mindes Flemming Berendt.

Aftenens foredrag stod i Italiens tegn. Elo Lundin Christensen berettede med stor entusiasme om kameraerne fra Bencini og Ferrania. Han krydrede gennemgangen af de enkelte modeller med at fortælle om hvilke slags behov, der var for kameraer i Italien både for og efter Anden Verdenskrig. Elo har gennem de sidste år samlet og registreret en stor samling af kameraer fra Bencini og Ferrania. Som omtalt i Objektiv nr. 142 er der af dette kommet to store og meget imponerende bøger, som må gøre en italiener både grøn, hvid og rød i anerkendelse. Bøgerne kan erhverves ved henvendelse til forfatteren. Efter foredraget var der en livlig diskussion om de mange kameraer, som både Elo og mange andre havde medbragt. Aftenen sluttede sædvanen tro med salg af skrot af enhver kvalitet, også den gode.

Lørdag 11. oktober i Middelfart

Ref.: Leif Johansen

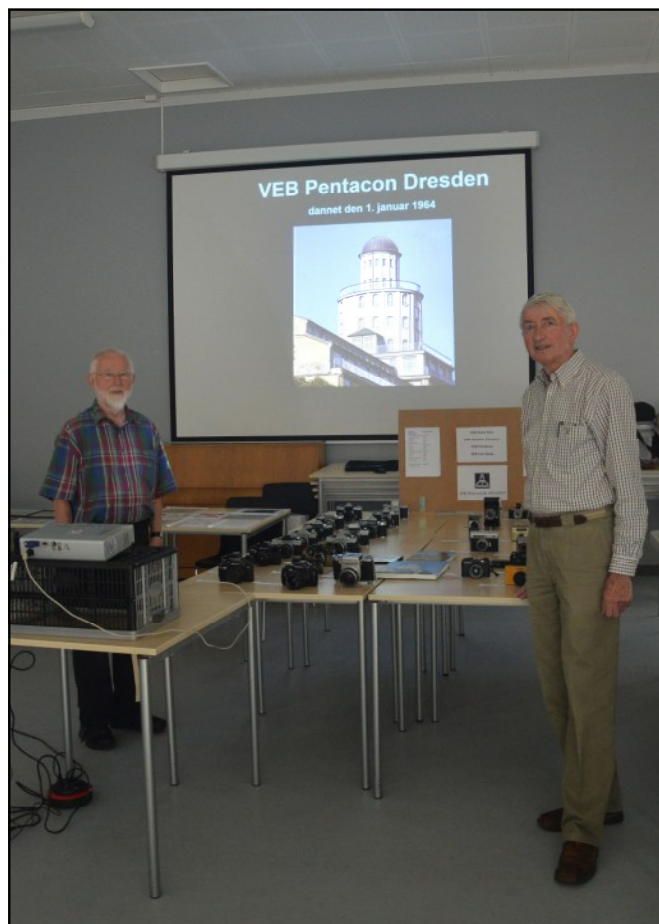
Selskabet afholdt det traditionelle efterårsmøde i Middelfart startende med loppemarked og mini-udstilling ved Jan Rasmussen med soldaterbilleder fra Sønderjylland af fotograf Th. Christesen i Åbenrå.

Vores inspirerende medlem Klaus-Eckard Riess fortalte efter frokosten om Pentacon – forhistorien, kombinatets etablering og afslutningen i 1990. Parallelt hermed vistes en udstilling om Penta-

cons kameraer.

Dagen afsluttedes med anvisningssalg styret af Andreas Trier Mørch.

Jeg skal beklage, at planlægningen havde fået placeret dette møde på første lørdag i efterårsferien. Det vil forhåbentligt ikke gentage sig.

Udstiller og foredragsholder

Torsdag 16. oktober

Denne aften stod helt i skrottets tegn. Allerede tidlig var bordene fyldt op med store mængder af skrot, der afventede at skifte ejer senere på aftenen. Som vanlig blev hammeren svunget af Andreas Trier Mørch. Efter tre stive timer med stort og småt var vi kommet igennem og med Andreas til sidst fuldstændig segnefærdig. En lang men fornøjelig aften.

Møderækken

13.12. – 15.1. – 24.1. – 19.2. – 19.3.

Bemærk ændret dato!!

Julemødet afholdes

Lørdag 13. december

Juleanvisningssalg & loppemarked

Østerbrohuset

Århusgade 103

2100 København Ø

12:00 Loppemarked

14:00 Årets store anvisningssalg begynder og styres som traditionen byder af Andreas Trier Mørch og Sverre Hugo

Ca. kl. 16 Afslutning og fælles oprydning

Torsdag 15. januar

I en tid hvor flere og flere mennesker nøjes med at fotografere med små digitalkameraer eller mobiltelefoner, er det sjældent at man støder på nogen, der kaster sig hovedkuls ud i antikke formater og storformatsfotografi. Men sådan en er Bjarke Ahlstrand, tv-producent hos Danmarks Radio, indehaver af baren/spillestedet Zeppelin, pladeselskabet Target Group samt Danmarks nystartede connoisseur-butik for fotografi, One Of Many Cameras på Gråbrødre Torv i København. Bjarke har en stor kærlighed for det analoge fotografi og mestrer og skyder på kæmpe formater fra 4x5" til 13x18cm, 18x24cm og 8x10" på alverdens antikke kameraer og ikke mindst optikker. Bjarke har netop fået tatoveret en Petzval-optik på sin arm og har senest bygget Danmarks største funktionelle kamera, et ultra storformatskamera, der skyder negativer og postiver i helark-størrelsen

50x60cm! Kameraet er to meter langt og har monteret en ti kilo tung optik fra et engelsk Spitfire-fly fra 2. verdenskrig. Kom og se nogle af Bjarkes billeder og hør hvorfor han brænder så inderligt for gamle messingobjektiver, udløbne film (han tager gerne imod donationer), vådplade kolloidum, direkte positiv papir mm.

Aftenen slutter som vanen tro med skrot uden limit.

Lørdag 24. januar

Jyllandsmøde

Østergades Forsamlingshus

Østergade 35

5500 Middelfart

9:30 Lokalet åbnes

10:00 Loppemarkedet begynder

11:30 Eventuelle miniudstillinger præsenteres

12:00 Frokost Johns sædvanlige servering

13:00 "Krigen" mellem Agfa og Kodak på farvefilm v/ Hans Elfelt Bonnesen

15:00 Skrotsalg

16:00 Afslutning og oprydning!

STOREBÆLT INGEN HINDRING

Torsdag 19. februar

Freital – en fotoby

Klaus-Eckard Riess beretter historien om de mange mindre kamerafabrikker, der engang var aktive i industribyen Freital tæt på Dresden. De kendteste navne er nok Beier og Welta, der også eksporterede meget til udlandet, både før og efter krigen. Carl Pouva fik ligeledes betydning, men mest for ungdommen i DDR.

Torsdag 19. marts

Jan Rasmussen vil fortælle og vise billeder om fotograf Kirstine Lund (1852-1948) fra Hjørring. Hun havde selvstændig fotografforretning i ca. 30 år og efterlod en stor samling glasnegativer med tilhørende protokoller. Størstedelen er portrætfotografier, men der er også mange begivenheder og steder i samlingen. Det er beretningen om at finde spor efter en selvforsørgende kvinde fra før kvinderne fik stemmeret.

Sæsonen afsluttes som vanligt med endnu et overdådigt skrotsalg, hvor alt stadigvæk sælges uden limit.

Meddelelse fra kasseren

Kontingentet på 375,- kr. for 2015 bedes indbetalt snarest eller senest 15. december.

Enten ved at benytte vedlagte girokort, eller ved at indbetale via Netbank på:

Reg.nr. 1551 Kontonr. 1506447.

Medlemmer i Norden eller i øvrige Europa bedes indbetale 425,- danske kroner via:

SWIFT-BIC: DABADKKK

IBAN: DK35 300000015064 47

Landsmøde og generalforsamling

afholdes
18. april 2015
i Middelfart

Nye medlemmer

Søren Søfelt
Bettesvej 1
2850 Nærum

Inge Åsmul
Kirkevej 6
2630 Tåstrup

Velkommen!

**Støt Danmarks Fotomuseum
- bliv medlem af
Venneforeningen på
www.fotomuseum.dk**

DANMARKSFOTOMUSEUM

Museumsgade 28 · Herning · www.fotomuseum.dk

LYBECK FOTO
GODTHÅBSVEJ 35
2000 Fr.berg tlf: 3583 0097
LYBAEK FOTO@GMAIL.COM

Italiensk kamerahistorie

Som omtalt i Objektiv Nr. 142 har Elo Lundin Christensen udgivet to omfattende bøger om henholdsvis

BENCINI. ISBN. 978-87-997566-0-5 og

FERRANIA. ISBN. 978-87-997566-1-2.

Bøgerne har formatet 21x29cm. De er limhæftede med illustrationer i både farve og sort/hvid. Med 900 billeder omtales 190 kameraer på i alt 370 sider.

Prisen er 345 kr. pr. bind + porto.
Ved køb af begge bind samtidig sparer man 80/100 kr. i porto.

Bestilling på enten: e-mail: elolundin@live.dk
eller tel.: 3118 5757.

En fotografika-søndag i Sverige

Klaus-Eckard Riess

Hvert år på en af de første søndage i september slår Folkets Hus i Olofström dørene op til det traditionelle loppemarked for fotoentusiaster.

I forhold til de store fotobørser i det sydlige udland er samlarmarkedet i Olofström beskedent. Men der er altid en hyggelig stemning, man får sig en god snak med andre samlere, og måske kan man ligefrem gøre et lille kup eller finde netop den kameramodel, man manglede i sin samling. I tilgift fås en dejlig køretur igennem de svenske skove fra Skåne op til Blekinge.

Det kan anbefales at hægte et par ekstra dage på, hvor Kristiansstad kan besøges, eller hvor man kører en tur rundt om Ivösjön med afstikker til det gamle og seværdige Bäckaskog Slott.

På Pukaviksvägen i Olofström bør kastes et blik ind i kameramuseet, som har noget så usædvanligt som et "galgmuseum" til nabo, et museum for

klædebøjler, som byens antikvarboghandler har samlet. Der er heller ikke langt til Osby, hvor Sven-Olof Sundin har et omfattende og særdeles spændende fotomuseum i sin kælder.

Kameramuseet i Olofström er blevet indrettet af Nils-Harald Ottosson. Han er tidligere fotohandler i Olofström og medlem af vort selskab, og det er ham, der i 1995 tog initiativet til det årlige samlarmarked i Folkets Hus.

Vi er nok nogle stykker, som hvert år glæder sig til begivenheden og betragter den lidt som startskuddet til den forestående mødesæson. I år var Danmark repræsenteret ved seks udstillere, der på deres borde falbød alt fra historiske fotografier og kameraer til forskelligt fotolitteratur. Der blev beundret, spurgt, handlet og snakket, og udgiften til turen kom i hvert fald hjem. Selve fornøjelsen kan der jo ikke sættes pris på.

Folkets Hus i Olofström

Der snakkes og handles

Den danske delegation

Kameramuseet i Olofström

Anvisningssalgsslisten til lørdag, d. 11.10.14 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalg. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon, e-mail eller brev til anvisningssalgslederen: **Lelf Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**
 tlf. 33 21 43 67 - e-mail: lelf.gj@mail.dk
 Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	Kodak Professional DCS 520 / Canon EOS-1N (+ kabler, lader, objektiv, huk.kort)		320
2	Stereocards fra Storbritannien (35 stk.)		100
3	Stereocards fra Storbritannien (41stk.)		110
4	Stereocards fra Storbritannien (35 stk.)		140
5	Stereocards fra Storbritannien (35 stk.)		150
6	Stereocards fra Italien (60 stk.)		130
7	Stereocards fra Frankrig (57 stk.)		100
8	Stereocards fra Frankrig (25 stk.)		80
9	Stereocards fra Frankrig (20 stk.)		80
10	Minolta 7000 m. AF 35-70, samt 2800 AF og 4000 AF blitz, EP-70 batteribox, orig. Samletaske		140
11	Minolta alpha 9 xi, virker ok, med batterikasse, uden objektiv	300	÷
12	Edixa Reflex m. 2,8/28mm		120
13	2 stk. tidlige Edixa Reflex u. objektiver samt 2 Edixa prismsøgere (ny type)		220
14	Samling filtre af diverse typer og størrelser		60
15	Exakta VX1000 m. Pancolor 2/50, Exakta VX500 m. Tessar 2,8/50, begge defekte, orig. tilbehør		120
16	Minolta SRT101 m. W.Rokkor-QE 4/35, MC Tele Rokkor-QD 3,5/135 samt originale mellemringe		80
17	Minolta X-500 med MD Rokkor 2/45 samt Minolta MD 2,8/35 og manual		110
18	Samling 16 stk. filtre Carl Zeiss Jena og Zeiss Ikon 49/55/58mm		70
19	Kodak Brownie Super 27 (Canada)		40
20	Minolta Vectis S-100 m. 28-56mm, virker ok		40
21	Samling 16 stk. filtre Schott Jena 58 mm		30
22	Canon Digital IXUS V2 inkl. lader		40
23	Minox 35 EL med Minox FC 35 blitz inkl. etuier		110
24	Olympus XA 2 med blitz A11		10
25	NIMSLO 3D (stand B)		30
26	NIMSLO 3D, ombygget, (tager 2 stk. 24 x36mm billeder)		120
27	Æske med diverse typer 3-D brillor		50
28	Morgan & Lester: "The Leica Manual" (1935)		40
29	Leica III (1935), m. Summar 2/5cm. og BT (stand B)		1400
30	View-Master Stereo Color Camera, (made in Belgium), inkl. BT		300
31	Courtenay m44 flashmeter		120
32	Embags fototaske med 2 stk. Brockway lysmålere		30
33	Polaroid AF 660 Lightmixer camera		÷
34	Revere Stereo 33 camera, m. 2 stk. Wollensak Revere 3,5/35 og BT (stand B)		150
35	Stereo Realist 3,5 camera, m. BT (stand B/C)		200
36	FED Stereo camera, m. 2 stk. Industar-81, f:2,8/38		450
37	FED Stereo projector, m. 2 stk. T-3, f:2,8/80		200
38	Mamiya C330, m. 2,8/80 + 3,5/65 + 3,5/105 + 4,5/180 + lupsøger + prismsøger		2200
39	Nikon F-401x, m. zoom 3,5/35-135 og BT		400
40	Skolebillede fra 1890'erne		50
41	Leica M2 (krom) nr.976xxx, med Summicron 2/50 nr.2115xxx og BT (stand B)	2500	5000
42	Hasselblad vejledninger (15 hæfter med optageteknik m.m.)		40
43	Zeiss Ikon Colora, m. Novar Anastigmat 3,5/45 og BT (lukker sløv)		20
44	Zeiss Ikon Contessa Matic, m. Tessar 2,8/50 og Prontor SLK Special		40
45	Zeiss Ikon Contina IIa (527/24), m. Novar-Anastigmat 3,5/45		40
46	Zeiss Ikon Contessa 35 (533/24), m. Tessar 2,8/45 (lysmåler død)		440
47	Zeiss Ikon Nettar (517/16), m. Novar Anastigmat 6,3/75		70
48	Nikon EM kamerahus		50

Anvisningssalgsslisten til lørdag, d. 11.10.14 i Middelfart

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalg. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgslederen: **Lelf Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**
 tlf. 33 21 43 67 - e-mail: lelf.gj@mail.dk
 Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Exa II, m. Domiplan 2,8/50 (lukkerfunktion ?)		70
50	Voigtlander Perkeo I, m. Vaskar 4,5/80 og Pronto		130
51	Mamiya MSX 500, m. Sekor SX 2/50		70
52	Retinette IB, m. Reomar 2,8/45		20
53	Praktica MTL 5, m. Pentacon Auto 1,8/50		40
54	Olympus OM10, m. Zuiko MC 1,8/50		40
55	Minolta X-300, m. MD Rokkor 2/45		50
56	Olympus: OM707 kamerahus + OM40 kamerahus (funktion?)		20
57	Yashica Electro 35 GSN, m. Color-Yashinon1,7/45		40
58	Agfa Billy-Clack (6x9), m. Agfa Bilinar f:11/100		60
59	Polaroid J33 Land Camera + Polaroid Vision Instant Camera		20
60	Canon TX m. FD 1,8/50 S.C. Fin stand, fungerer perfekt	(200)	150
61	Pentax Spotmatic SP uden objektiv		120
62	5 fagbøger om fotoobjektiver	200	÷
63	5 diverse fotofagbøger, bl.a. Stereofotografie, Novoflex m.v.		60
64	Diverse originalt tilbehør til Exakta, bl.a. prismsøgere		360
65	Bog: "Only Zeiss, Carl Zeiss T*Lens", sjælden japansk udgivelse	150	÷
66	Exakta bælgudstyr med (sjælden) forsænket Zeiss Jena 2,8/50 Tessar	500	÷
67	Eengangskamera "Carlsberg"		50
68	Balda Baldini, m. Baltar 2,9/50 og BT		220
69	Zeiss Ikon Ikonflex Ia (854/16), m. Tessar 3,5/75 og BT	400	350
70	Rollei 35 (Made in Germany), m. Tessar 3,5/40 og læderetui	500	650
71	Canon Zoom Lens EF-S 18-55mm 1:3,5-5,6 II		100
72			
73			
74			
75			
76			
77			
78			
79			
80			
81			
82			
83			
84			
85			
86			
87			
88			
89			
90			
91			
92			
93			
94			
95			
96			

Anvisningssalgsslisten til lørdag d. 13.12.14 i (København)

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postoprævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon, e-mail eller brev til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**

tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
1	Leica Fokusering Bellows-R 16860 i original æske (stand A)		
2	Nikkormat, sort, m. NIKKOR-S AUTO 1,4/50 (fin stand)		
3	Canon EF, sort, m. Canon FD 1.8/50 (fin stand)		
4	Rolleiflex SL35, m. Rollei-HFT Planar 1.8/50 og Rollei Strobefix flash (fin stand)		
5	History of the world in photographs, incl. CD med 20.000 fotos		
6	3 bd. Fogtdals historiske billeder. 1) Forbrydersker, 2) Danskere før og nu og 3) Flygtninge og indvandrere. Stand A.		
7	Canon AE-1, FD 1,8/50, m. motor + Tamron zoom makro 4,5/85-210		
8	Stereobetrakter til stereo- og postkort		
9	Titanium super wide macro lens 0.42x AF		
10	Rollei Prego 125, Vario Apogon f= 38-125, m. taske		
11	Ensign Selfix 420 klapkamera. (2 format)	200	
12	Minolta Vectis 40, zoom 30-120 mm, macro, med nye batterier		
13	Nikon 501, AF ?, med AF Nikkor 3,3-4,5/35-70 mm og BT		
14	Quanteray zoom 2.8-3.5/75-200 mm, made in Japan, passer til Nikon		
15	Leitz Trinovid kikkert, 10 x 22 C, nr.966774,		
16	Nikon F2 kamerahus (sort) (stand B/C)		
17	Nikon F-601 quartsdat, m. AF Nikkor 35-70 (stand A)	250	
18	Nikon F-60, m. AF Nikkor 3,5-5,6/28-80 og brugsanvisning (stand A)	250	
19	Nikon F-70, m. AF Nikkor 35-70 (stand A)	250	
20	Nikon F-90x, m. AF Nikkor 35-105 (stand A)	600	
21	Nikon F-401x kamerahus (stand A)	150	
22	Minolta Dynax 5, m. AF Minolta 3,5-5,6/28-80 (stand A)	200	
23	Rolleicord IV (Nr.1371058), m. Synchro Compur og BT (flot)		
24	Erni afstandsmåler (dansk kopi af Leitz)		
25	Contaflex Super, m. Tessar 2,8/50, ProTessar 4/85, Pro Tessar 4/115, ekstra bagstykke		
26	Samling gamle Leica bøger/blade/kataloger m.m.		
27	Samling nye filtre Schott Jena og Pancromar 49 og 55 mm		
28	Diverse originalt tilbehør til Exakta/Exa		
29	Zett projektor 6x6 med reservelampe		
30	Kraftigt Linhof stativ med panoramahoved		
31	Ansco 2000 Micro 35		
32	Diverse Exakta bøger og hæfter		
33	Exakta VX1000 m 2,8/50 og prismesøger		
34	Nikon F-501 m. AF-Nikkor 35-70, Speedlight SB-20 og manualer	200	
35	Nikon F-65, m. Zoom AF Nikkor 3,5-4,5/28-70 (som ny)		
36	8 stereobilleder af Peter Elfelt: Kongehuset		
37	4 stereobilleder af Peter Elfelt: Skibe, Grønland		
38	6 Stereobilleder, Neue Phot. Gesellschaft: København		
39	11 Stereobilleder, Keystone: Forskellige lande		
40	9 Cabinetfotos, danske: Ægtepar		
41	4 visitkort, Topografi, Danmark, af Tönnies, Tillge og Strigler.		
42	5 ferotypier, 2 små, 2 mellem og et stort		
43	1 Cabinetfoto, barn, post mortem, Foto: Petersen og Vogelsang, Esbjerg		
44	1 Cabinetfoto, Kvindepotræt af Nadar, Paris		
45	15 Cabinetfotos, skuespillere. Alle svenske af Alfred Peterson, Göteborg		
46	Hauck MT60 Belichtungs-Schaltur		
47	A-P lyskasse (15 x 25cm.) med lup og trafo		
48	Elinchrome prolinca 2500 flash med sort/hvid paraply og stativ.		

Anvisningssalgsslisten til lørdag, d. 13.12.14 i København

Anvisningssalgseffekterne sælges som beset, og Dansk Fotohistorisk Selskab påtager sig intet ansvar for eventuelle fejl og mangler og den anførte tilstandsbetegnelse. Køber og sælger erlægger hver 12,5% til D.F.S. Der afregnes kontant på stedet med såvel køber som sælger. Kredit gives kun til medlemmer, der ikke er til stede ved anvisningssalget. Ved kommissionskøb vil effekterne blive sendt pr. postopkrævning. Den, der afgiver bud for trediemand hæfter for budet. Medlemmer kan indsende bud pr. telefon eller skriftligt til anvisningssalgslederen: **Leif Germann Jensen, Stationsvej 22, 2640 Hedehusene**

tlf. 33 21 43 67 - e-mail: leif.gj@mail.dk

Kommissionsbud modtages senest 2 døgn før anvisningssalget.

Nr.	Beskrivelse	Limit	H.slag
49	Konica HEXAR , m. HEXAR 2/35 og Konica HX-14 Auto flash		
50	Polaris Flashmeter-2, med brugsanv.		
51	Carl Zeiss Jena DDR Tessar 2,8/50 (M42)		
52	Carl Zeiss Jena DDR S 3,5/135 (m42)		
53	Nikon F90X kamerahus, m. org. emballage og brugsanv.		
54	AF Nikkor 1,8/85, m. Vivitar polfilter samt modlysblænde.		
55	AF Nikkor 3,5-4,5/28-85, m. modlysblænde og skylight-filter		
56	Vivitar 2x teleconverter til Nikon AF		
57	AF Nikkor 1,8/50, m. B&W Circular-Polfilter		
58	Nikon FA kamerahus, m. brugsanv.		
59	Nikon Speedlight SB24, m. brugsanv.		
60	National PE-5650 flash		
61	AF Nikkor 2,8/28mm.		
62	Vivitar 2x Macro Focusing Teleconverter MC N/AI (til manual Nikon)		
63	Forstørrelsesobjektiv: Rogonar-S, f:2,8/50		
64	Pathé-Baby projektor i orig. transportkasse (stand B)		
65	Arette IB, (lukker defekt, lysmåler OK), med brugsanv., BT, modlysbl. m.m.		
66	METZ Mecablitz 32 Z-2, ubrugt m. emballage		
67	2 stk. ISCO fremviser-optik 3,5/150		
68	Olympus OM10, m. 1,8/50 samt Zuiko Auto-Zoom 4/35-70mm		
69	Canon A-1, m. FD 1,8/50 + blitz		
70	Voigtländer Vito B, m. emballage, BT, filter og modlysbl.		
71	Nikon FE, sort, m. Sigma zoom 3,5/28-84 (OK, men uden batteri)		
72	Yashica Electro GSN, m. BT, filter, modlysbl. (men uden batteri)		
73	Samyang 500mm. spejltele, ny, i emballage (stand A)	500	
74	HP PSC 2350 all-in-one skanner/printer med tilbehør		
75	5 gamle fotobøger: Goecker katalog 1898, Budtz Müller katalog ca. 1905, m.m.		
76	Diverse Leica M og Leica R brochurer/kataloger		
77	Diverse Leica screw mount brochurer/kataloger		
78	2 bøger om japanske kameraer		
79	5 Leicabøger: Pocket Book, Accessory Guide, Bogen om Leica, price guides		
80	4 Leicabøger/pjecer: Bl.a. Leica Story, The collectors checklist of Leica Cameras		
81	2 fotobøger: "Kameraboken" og "The Large Format" (Sinar handbook)		
82	Kadlubek's Camera Catalogue med Pocket price guide (5th edition)		
83	Kadlubek's Lens Catalogue (1th edition)		
84	Minolta Auto Meter IV F flashmeter		
85	Rollei 35 SE, crom, Germany		
86	Pradovit P 300 projektor		
87	Blitzanlæg Prolinca 250, 2 hoveder og stativer med paraplyer (refleks)		
88	Bessamatic, m. Skoparex 3,4/35, Color-Skopar 2,8/50 og Super-Dynarex 4/135	600	
89	Voigtländer Prominent I (kamerahus uden objektiv)	500	
90	Canon 7, m. Canon Lens 1,8/50	800	
91	Lysbilledapparat ("torpedo") til 8,5 x 8,5cm. glasplader. (90 – 100 år gammelt)	250	
92	2 stk. episkoper (KW, Guthe & Thorsch 1925/30 / Ernemann (med 2 lyskilder) ca. 1920)	400	
93	Nikon F 501, m. AF Nikkor 3,3-4,5/35-70 og BT	500	
94	Visitkort med Frederik VII fotograferet af Georg E. Hansen		
95	2 stereobilleder på glas. Paris og Venedig		
96	14 Stereobilleder med danske motiver, Fotograf ukendt		

"Jeg kommer igen.

Professionel indlevering og aflevering. God beskrivelse af det udførte arbejde (720 dias fra 1960-80). A. P. Ravn."

PERFEKT

Trustpilot score på 9,7

Giv en fotogave, der vil glæde hele familien

Bevar og del dit livs fotominder med familien

Lysbillede fra 1959, der er falmet, støvet og med rødstik og så vist efter digitalisering.

Fotos, film-negativer og lysbilleder falmer, bliver angrebet af svamp og risikerer at forgå. Sørg for at få dine uerstattelige minder sikret for eftertiden. Når de er scannet og digitaliseret, kan de ses på computer og TV i stort UltraHD format og i forbedret kvalitet. Billederne leveres på et USB-stik lige til at sætte i fjernsynet eller computer og kan nu deles med familie og venner.

Memoryscan er en dansk virksomhed på Østerbro i København, der har specialiseret sig i scanning og billedoptimering af papirfotos, film-negativer og dias for institutioner, virksomheder og privatpersoner. Vi anvender markedets mest avancerede udstyr, så billederne kommer til at fremstå helt rene, uden støv og med optimerede farver. Vi håndterer alle formater film - fra halv-format 35 mm, 35 mm, mellemformater 6x6 og til stor-format film - både som enkelt-styk og i ruller - monterede og umonterede. Den efterfølgende billedbehandling, der foretages af professionelle grafikere, er i vores øjne en væsentlig del af processen. Den sikrer, at billederne kommer til at fremstå med fordums pragt. Vi scanner mere end 5.000 billeder om dagen - derfor er vores priser konkurrencedygtige.

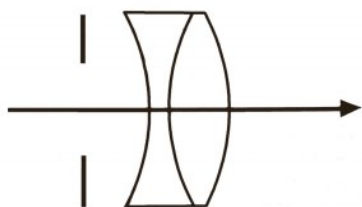
Ring gerne til os og få en snak om mulighederne - regn dine priser ud og se mere på
www.memoryscan.dk

Memoryscan

Århusgade 88 - 2100 København Ø - Tlf. 31 500 400

Goecker

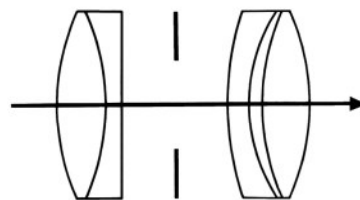
Professionel imaging
Hejrevej 37
2400 København NV
www.goecker.dk

Akromatisk landskabslinse

NJAL FOTO

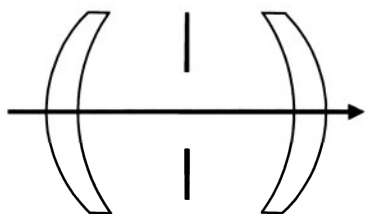
Njalsgade 22. Tlf.: 3254-5590
www.njalfoto.dk

Petzvals portrætoobjektiv

NIVÅ FOTO

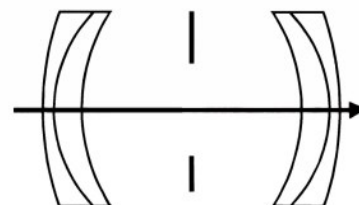
Nivå Center 88
2990 Nivå
Tlf.: 4914-1804

Steinheils Periskop

NORTHERN LIGHT GALLERY

Køb & salg: Fotografier 1839-2010
Salg af: Opbevaringsmaterialer og fotobøger.
Åkandevej 5, 2700 Brønshøj.
www.nlg.dk Adaneman@nlg.dk
Tlf.: 3860-5942

Aplanat

Fotohistorisk Museum

Tværgade 4
6534 Agerskov
40 78 85 03

www.fotohistoriskmuseum.dk

Bestyrelse & Redaktion

Bestyrelse

Formand

Svenn Hugo
Orebyvej 27, Rørbæk
4990 Sakskøbing.
Tlf.: 5470 5595
formand@objektiv.dk

Næstformand & anvisningssalgsleder

Leif Germann Jensen
Stationsvej 22
2640 Hedehusene
Tlf.: 3321 4367
naestformand@objektiv.dk

Web-master & møder vest for Storebælt

Leif Johansen
H.C. Andersens Vej 7
6100 Haderslev
Tlf.: 7452 6038
webmaster@objektiv.dk

Kasserer:

Jesper Bruus Pedersen
Overgaden oven Vandet 82, 1.tv
1415 København K.
Tlf.: 2172 4202
kasserer@objektiv.dk

Bestyrelsesmedlem

Svend Erik Jeppesen
Skovvej 17
2950 Vedbæk
Tlf.: 6150 2124
bestyrelsesmedlem@objektiv.dk

Redaktion

Artikler

Klaus-Eckard Riess (Ansv.)
Opnæsgård 53, 2.tv
2970 Hørsholm
Tlf.: 4586 6810
riess@mail.tele.dk

Medlemsorientering mm

Svend Erik Jeppesen
Skovvej 17
2950 Vedbæk
Tlf.: 6150 2124
bestyrelsesmedlem@objektiv.dk

Layout

Niels-Ove Rolighed
Peder Munks Vej 81
9300 Sæby
Tlf.: 2278 0344
redaktionsmedlem@objektiv.dk

Møder i København & Middelfart

København

Den 3. torsdag i månederne september-marts kl. 19:30.
Østerbrohuset, Århusgade 103, 2100 København Ø.

Middelfart

Møder i april, september/oktober og januar/februar.
Østergades Forsamlingshus, Østergade 33, 5500 Middelfart.

Medlemsskab

Anvisningssalg

afholdes ved generalforsamlingen i
Middelfart i april, samt vest for
Storebælt i september/oktober.
Desuden i København i december.

Anvisningssalgsbetingelser

Henv.: Leif Germann Jensen
Tilmelding af fotografika senest
1. marts, 1. august og 1. november.
Bud kan fremsendes pr. tlf. eller
brev.
Medlemskab af DFS er obligatorisk
for deltagelse i anvisningssalg.
Sælger og køber betaler hver 12,5%
i salær til DFS.

Loppemarkeder

afholdes i januar/februar, april,
september/oktober samt december.

Kontingent

Danmark kr. 375.-
Udland kr. 425.-
Netbank: Konto nr. 1551 1506447
SWIFT-BIC: DABADKKK
IBAN: DK35 30000001 5064 47

Medlemsperiode

1. januar til 31. december.
Girokort fremsendes i december.
Indmeldelse pr. 1/10-31/12 kr. 85,-
Objektiv udsendes i april, september
og december.

Adresseændring eller udmeldelse:

Henvendelse til kassereren.

Æresmedlem

John Philipp

Objektiv

Objektiv udsendes kun til medlemmer
af DFS og forhandles ikke kommercielt.
Redaktionen gør opmærksom på at ar-
tikler ikke nødvendigvis afspejler for-
eningens holdning.
Indsendt materiale er underlagt bladets
layout.

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk,
fotografisk eller anden gengivelse af
skriftet, samt dele deraf, er kun tilladt
efter skriftlig tilladelse fra Dansk Foto-
historisk Selskab.

No part of this publication may be re-
produced in any form without permissi-
on in writing from DFS.

Web-site:

www.objektiv.dk

Copyright 2014
ISBN 0107-6329

Tryk: Strandbygaard Grafisk a/s
Trykkerivej 2, 6900 Skjern

Ved enkelte illustrationer har det
ikke været muligt at finde den ret-
mæssige copyright indehaver. Skul-
le ophavsretten være blevet kræn-
ket, så er det utilsigtet. Retsmæssige
krav i denne sammenhæng honore-
res som om tilladelsen havde været
indhentet forinden.

For a few of the illustrations, it has
not been possible to locate the legal
copyright holder. Any infringement
of copyright whatsoever is not inten-
ded. All legal claims in this respect
will be honoured as if an authori-
zation to use the illustrations had
already been obtained.

EXAKTA

4 X 6,5 cm
24 X 36 mm

JHAGEE
DRESDEN

The advertisement features a vintage-style illustration of a smiling woman with blonde hair, wearing a checkered dress, leaning her head against a large orange oval. Inside the oval, the word 'EXAKTA' is written in large, bold, yellow letters. Below the oval, the camera specifications '4 X 6,5 cm' and '24 X 36 mm' are listed. In the foreground, three Exakta cameras are displayed: one in the center, one to the left, and one to the right. The cameras are silver with black leather-like covers. The brand name 'JHAGEE' and 'DRESDEN' are visible on the cameras. The background is a textured, light yellow color.

PHOTOGRAFICA

SKINDERGADE 41 · 1159 KØBENHAVN K · TEL. 33 14 12 15 · WWW.PHOTOGRAFICA.COM

